

SINTEZĂ PRIVIND MANAGEMENTUL RISCURILOR DE DEZASTRE

ROMANIA

Bucuresti | 2020

Partea I. Evaluarea Riscurilor

1. Procesul de evaluare a riscurilor

Detaliați aspectele legislative, procedurale și instituționale. Vă rugăm să explicați dacă evaluarea riscurilor se face la nivel național sau local. Descrieți modul în care procesul de evaluare a riscurilor se încadrează în cadrul general de gestionare a riscurilor în caz de dezastre.

Evaluarea riscurilor în România este parte integrantă a ciclului dezastrelor și este stabilită prin acte normative (ex. Legea apelor, nr 107/1996, Legea nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a V-a - Zone de risc natural, HG nr. 447/2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații, Hotărârea Guvernului nr. 557/2016, privind managementul tipurilor de risc). Abordarea este cu preponderență una sectorială, pe tipuri de risc și presupune o organizare pe trei niveluri administrative - național, județean și local.

Conform prevederilor din HG nr. 768/2016, evaluarea multi-sectorială a riscurilor la nivel național se realizează de către grupul de lucru (GLERN), format din reprezentanți ai grupurilor de lucru pe tipuri de risc în cadrul Platformei naționale pentru reducerea riscurilor la dezastre.

La nivelul fiecărui consiliu județean structurile specializate ale administrației publice județene împreună cu instituțiile specializate întocmesc Studiul județean al factorilor de risc natural.

La nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, structurile specializate ale administrației publice locale împreună cu instituțiile specializate întocmesc Studiul local al factorilor de risc natural. Aceste studii constituie documentații consultative puse la dispoziție elaboratorilor de documentații de urbanism și amenajare a teritoriului.

De asemenea, în plan teritorial, la nivel județean și local se întocmesc planuri de analiză și acoperire a riscurilor (conform Ordinului 132 / 2007 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a Planului de analiză și acoperire a riscurilor și a Structurii-cadru a Planului de analiză și acoperire a riscurilor).

Planul de analiză și acoperire a riscurilor (PAAR), cuprinde riscurile potențiale identificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, măsurile, acțiunile și resursele necesare pentru managementul riscurilor respective. Scopurile PAAR sunt de a asigura cunoașterea de către toți factorii implicați a sarcinilor și atribuțiilor ce le revin premergător, pe timpul și după apariția unei situații de urgență, de a crea un cadru unitar și coerent de acțiune pentru prevenirea și gestionarea riscurilor generatoare de situații de urgență și de a asigura un răspuns optim în caz de urgență, adecvat fiecărui tip de risc identificat.

Obiectivele PAAR sunt:

- a) asigurarea prevenirii riscurilor generatoare de situații de urgență, prin evitarea manifestării acestora, reducerea frecvenței de producere ori limitarea consecințelor lor, în baza concluziilor rezultate în urma identificării și evaluării tipurilor de risc, conform schemei cu riscurile teritoriale;
- b) amplasarea și dimensionarea unităților operative și a celorlalte forțe destinate asigurării funcțiilor de sprijin privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență;
- c) stabilirea concepției de intervenție în situații de urgență și elaborarea planurilor operative;
- d) alocarea și optimizarea forțelor și mijloacelor necesare prevenirii și gestionării situațiilor de urgență.

După elaborare și aprobare, PAAR se pun la dispoziție secretariatelor tehnice permanente ale comitetelor județene/al municipiului București/locale pentru situații de urgență, iar extrase din documentele respective se transmit celorlalte instituții și organisme cu atribuții în prevenirea și gestionarea riscurilor generatoare de situații de urgență, acestea având obligația să cunoască, în părțile care le privesc, conținutul planurilor și să le aplice corespunzător situațiilor de urgență specifice.

La nivel central ministerele și celelalte autorități ale administrației publice sunt desemnate, prin lege, ca responsabile de tipurile de risc în conformitate cu competențele specifice (spre ex. Ministerul Apelor și Pădurilor are în gestionare riscul de inundații și incendiile de păduri, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare are în gestionare riscul de accident nuclear, etc).

Evaluarea riscurilor se face prin următoarele moduri:

- forțe proprii ale instituției responsabile de managementul tipului de risc (spre exemplu inundațiile sunt evaluate de către MAP și structurile subordonate – ANAR și INHGA)
- prin grupuri de lucru interinstituționale (în cadrul PNRRD, fiecare tip de risc este evaluat de un grup de lucru interinstituțional)
- contractare de experți externi (pentru planuri și programe care se supun directivei SEA și EIA evaluarea impactului asupra mediului se face de către experți contractați; planurile de dezvoltare urbană și amenajarea teritoriului au o componentă de evaluare riscuri care se dezvoltă de experți anajați de autoritățile administrației publice pe bază de contract)
- finanțare prin proiecte naționale / europene (autoritățile responsabile de managementul tipurilor de riscuri accesează periodic proiecte naționale și europene pentru evaluarea tipurilor de riscuri aflate în responsabilitate – spre exemplu proiectul RO-RISK)

2. Consultarea cu autoritățile și părțile interesate relevante

Precizați care sunt autoritățile relevante și părțile interesate implicate în procesul de evaluare a riscurilor.

- Departamentul pentru Situații de urgență (S,P)
- Inspectoratul General pentru Situații de urgență (S,P)
- Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național Antigridină și de Creștere a Precipitațiilor (S)
- Administrația Națională "Apele Române" (S)
- Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (S)
- Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (S)
- Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive (S)
- Autoritatea Națională Fitosanitară (S)
- Agenția Națională pentru Îmbunătățiri Funciare (S)
- Administrația Națională de Meteorologie (S)
- Administrația Națională a Penitenciarelor (S)
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului (S)
- Autoritatea Navală Română (S)
- Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (S)
- Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (S)
- Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (S)
- Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării" (S)
- Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare (S)
- Centrul Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile (S,P)
- Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare – (P)

- Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România -
- Compania Națională de Căi Ferate "CFR" - S.A. (S,P)
- Compania Națională de Radiocomunicații Navale "RADIONAV" -S.A. (S)
- Centrul Operațional de Comandă al Guvernului (S)
- Garda Națională de Mediu (S)
- Inspectoratul General de Aviație al MAI (S,P)
- Inspectoratul General pentru Imigrări (S)
- Inspectoratul General al Jandarmeriei Române (S,P)
- Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (S,P)
- Inspectoratul General al Poliției Române (S)
- Institutul de Medicină Legală (S)
- Institutul Național de Sănătate Publică (S)
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă (S)
- Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor (S,P)
- Inspectoratul de Stat în Construcții (S)
- Inspectoria Sanitară de Stat (S)
- Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian (S,P)
- Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA (S,P)
- Agenția Spațială Română (S,P)
- Salvamont din România (S,P)
- Salvaspeo din România (S,P)
- Salvamar din România (S,P)
- Serviciul de Informații Externe (S)
- Societatea Națională de Cruce Roșie din România (S)
- Serviciul de Protecție și Pază (S)
- Serviciul Român de Informații (S,P)
- Societatea Română de Radiodifuziune (S)
- Societatea Română de Televiziune (S)
- Serviciul de Telecomunicații Speciale (S)

De asemenea descrieți natura implicării, specificând rolurile și responsabilitățile acestora.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.557/2016, fiecare entitate, dintre cele enumerate mai sus, are definite atribuții și responsabilități și roluri, după cum urmează:

a. autoritate responsabilă cu rol principal (P) reprezintă entitatea având competențe și capacități care integrează și coordonează acțiunile desfășurate pentru asigurarea managementului tipurilor de risc;

b. autoritate responsabilă cu rol secundar (S) reprezintă entitatea care deține competențe și capacități adecvate pentru sprijinul autorităților responsabile cu rol principal în asigurarea managementului tipurilor de risc.

Responsabilitățile generale sunt prezentate în anexa nr. 1 la prezentul raport

3. Identificarea riscurilor cheie la nivel național sau local

Identificați riscurile cheie care ar putea avea impact negativ asupra omului, economiei, de mediu și politic / social (inclusiv impactul asupra securității naționale).

Conform Hotărârii de Guvern nr.557 din 3 august 2016 privind managementul tipurilor de riscuri, din cele 23 de tipuri de riscuri identificate ca având potențial distructiv la nivelul României, au fost identificate următoarele riscuri cheie:

1. inundații;
2. secetă;
3. incendii;
4. alunecări de teren;
5. cutremure de pământ;
6. accidente nucleare și radiologice
7. accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (la operatori economici de tip Seveso)
8. accidente de transport implicând substanțe periculoase
9. epidemii
10. zoonoze

În plus, având în vedere pe de o parte poziția în matricea riscurilor, iar pe de altă parte necesitățile de finanțare, precum și situația actuală determinată de pandemia SARS-COV-2, la nivelul României s-au stabilit, pentru perioada 2021-2027, ca prioritare următoarele tipuri de riscuri: inundațiile, seceta, incendiile de pădure, cutremurele și epidemiile. În acest sens s-a elaborat Planul Național de Management al Riscurilor de Dezastre (anexa nr. 2 la raport), document care în prezent se află pe circuitul de aprobare (la data finalizării prezentului raport având aviz pozitiv de la 2 ministere) și care a fost consultat și cu JASPERS.

Dintre riscurile cheie de mai sus, identificați:

3.1 Orice riscuri cheie care ar putea avea impact transfrontalier nefavorabil semnificativ, care provin din țara sau din țările vecine sau care afectează țările vecine.

În Planurile de Intervenție Comună cu țările vecine au fost identificate o serie de riscuri pentru care România, prin Inspectoratul General pentru Situații de urgență și unitățile subordonate, asigură intervenția în situații de urgență și care ar putea avea un impact transfrontalier nefavorabil semnificativ. Riscurile la care se face referire sunt:

- incendii de amploare și intensitate deosebită, inclusiv incendii la fond forestier;
- seism major și/sau alunecări de teren;
- inundații;
- accidente nucleare sau radiologice;
- accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (Seveso)
- poluări ale apei sau ale aerului și solului, urmate de contaminări ale populației, solului și apei, cu efecte asupra factorilor de mediu în zona de frontieră;
- accidente pe căile de transport (rutiere, feroviare, navale și aeriene)

3.2 Orice riscuri cheie cu probabilitate redusă și impact ridicat.

Riscurile identificate la nivelul României care au o probabilitate redusă de manifestare și pot avea un impact ridicat sunt următoarele:

- accidente nucleare sau radiologice;
- accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (la operatori economici de tip Seveso)

3.3 Identificați riscurile cheie preconizate pentru viitor. Acestea pot include orice riscuri emergente care ar putea avea un impact negativ asupra omului, economiei, de mediu și politic / social (inclusiv impactul asupra securității).

În afară de riscurile identificate la nivelul României, este posibil ca în viitor, să apară riscuri noi cu un impact negativ asupra societății, economiei și mediului, cum ar fi:

- securitatea cibernetică, inclusiv protecția datelor personale în mediul on-line;
- foametea/lipsa hranei și a apei;
- fenomenul de migrare în masă;
- terorismul religios.

4. Identificarea impactului schimbărilor climatice

Determinați care dintre riscurile cheie menționate mai sus sunt legate direct de impactul schimbărilor climatice. Vă rugăm să luați în considerare strategia națională și locală de adaptare la schimbările climatice și / sau planurile de acțiune sau orice evaluări relevante ale riscului și vulnerabilității climatice, dacă este cazul.

Riscurile identificate la nivelul României legate direct de impactul schimbărilor climatice sunt:

1. inundații;
2. secetă;
3. incendii;
4. alunecări de teren;
5. epidemii
6. zoonoze

Legătura cu schimbările climatice a acestor riscuri se reflectă atât în Strategia de Schimbări Climatice cât și în strategiile sectoriale existente ce sunt influențate de schimbările climatice (Strategia națională de management al riscului de inundații și Planul de Măsuri aferent acesteia – HG 846/2010), respectiv cele în curs de elaborare (Strategia națională de reducere a riscurilor de dezastre).

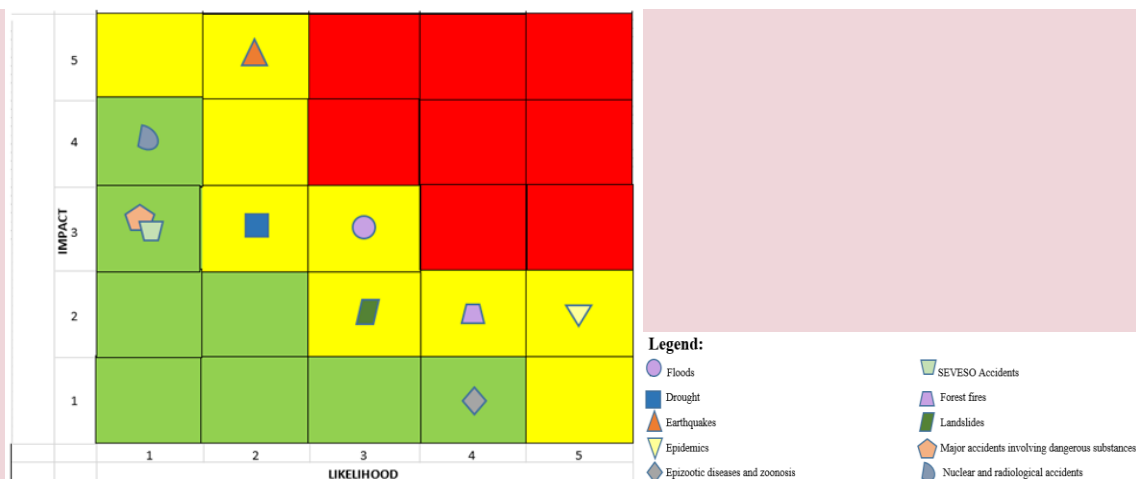
5. Analiza de risc

Descrieți amploarea nivelurilor de probabilitate și impactul riscurilor cheie identificate (în întrebarea 3), inclusiv riscurile cheie transfrontaliere și riscurile cu probabilitate redusă și cu impact ridicat și, după caz, riscuri viitoare și / sau emergente.

Introduceți rezultatele sub forma unei matrice unică de risc sau un grafic, dacă este cazul.

În cadrul proiectului RO-RISK, coordonat de IGSU în parteneriat cu 13 institute de cercetare, universități și autorități ale statului (2016-2018) s-a realizat evaluarea riscurilor de dezastre la nivel național, respectiv cele 10 hazarduri nominalizate mai sus, pe baza unei metodologii unitare de evaluare a riscurilor și de integrare a evaluărilor de risc sectoriale.

Matricea riscurilor obținută prin agregarea scorurilor impactului (fizic, economic și psiho-social) și probabilității producerii scenariilor, cuantificate pe o scară cu 5 intervale (1 – scăzut; 5 – ridicat), a permis identificarea riscurilor reprezentative la nivel național.

În plus: Enumerați metodele, modelele și tehnicile utilizate pentru a evalua probabilitatea și impactul diferitelor riscuri sau scenarii de risc.

Conform metodologiei elaborate în cadrul proiectului RO-RISK

Calculul probabilității are ca rezultat identificarea posibilității producerii unui eveniment într-un orizont de timp prestabilit, luând în considerare informațiile disponibile. Se vor utiliza informațiile cuprinse în scenariile construite în pasul anterior pentru a încadra probabilitatea acestora în scara propusă mai jos. Probabilitatea de apariție a unui eveniment descris de scenariile relevante prioritizate se va baza, în primul rând, pe rezultatele analizelor de hazard realizate pentru fiecare tip de risc sectorial într-o etapă precedentă și apoi, dacă aceste date nu sunt disponibile, în baza expertizei experților care identifică date comparabile și utilizabile. Probabilitatea producerii evenimentului descris în cadrul scenariului se măsoară pe o scară cu 5 intervale (1 – scăzut; 5 – ridicat). În estimarea probabilității de realizare a evenimentelor metodologia propune utilizarea unei scale de la 1 la 5, reprezentată prin următoarele categorii: "scăzută", "scăzută-medie", "medie", "medie-ridicăată" și "ridicăată". În calcularea scenariului se pot folosi mai multe intervale aferente fiecărui tip de hazard în parte, în funcție de scările sau standardele specifice acestora. După realizarea scenariului, rezultatele obținute se pot transpune într-o matrice a riscurilor care va combina impactul (evaluat pe cinci nivele de impact) și probabilitatea (evaluată pe cinci nivele de probabilitate, în funcție de intervalul de timp de apariție).

Tabel 1. Scară probabilitate

Scara probabilității	Interval de timp
1 Scăzută	categoria 1 - evenimentele care pot apărea o dată la 1000 de ani sau mai mult
2 Scăzută-Medie	categoria 2 - evenimentele care pot apărea între 100 și 1000 de ani
3 Medie	categoria 3 - evenimentele care pot apărea între 10 și 100 de ani
4 Medie-Ridicăată	categoria 4 - evenimentele care pot apărea între 1 și 10 ani
5 Ridicăată	categoria 5 - evenimentele care pot apărea de mai multe ori pe an

Este important de precizat faptul că probabilitatea ca un scenariu să aibă loc este determinată de specificitatea fiecărui eveniment.

Scara de măsurare menționată anterior se aplică în situațiile în care probabilitatea este determinată cu ajutorul datelor cantitative, dar și în situațiile când probabilitatea este apreciată calitativ. Pentru situațiile în care probabilitatea este estimată folosind expertiza și opiniile experților, modalitatea de estimare trebuie să

furnizeze rezultate calitative fiabile. Scara probabilității este rezultatul identificării bunelor practici și al consultării cu actorii interesați. Intervalele scalei probabilității au fost determinate în maniera exprimată anterior pentru a asigura o cuprindere a tuturor tipurilor de risc identificate și a oferi comparabilitate între diverse scenarii pe tipuri de risc, cum ar fi de exemplu o comparație între un accident nuclear și un fenomen de inundații (bazându-ne pe frecvența acestor tipuri de evenimente probabilitatea unui accident nuclear poate fi mult mai mică față de probabilitatea apariției unei inundații).

Analiza impactului reprezintă un proces complex ce se desfășoară în mai multe etape:

- a) Stabilirea elementelor expuse tipurilor de hazard importante pentru societate: populație, infrastructură, elemente de interes economic sau politic, mediul înconjurător, etc. Aceste elemente vor sta la baza definirii criteriilor de impact și a indicatorilor aferenți folosiți în analiza de impact;
- b) Realizarea analizei de expunere a acestor elemente în funcție de tipul de hazard;
- c) Realizarea analizei de vulnerabilitate a elementelor expuse la risc;
- d) Stabilirea criteriilor de impact și indicatorii de impact aferenți ;
- e) Calculul impactului sub formă de produs între rezultatele analizei de expunere și vulnerabilitate pentru fiecare scenariu în parte.

Impact fizic

Acest tip de impact face referire la efectele fizice, negative ale unui eveniment de risc asupra elementelor expuse. Analiza impactului criteriilor a fost realizată pentru fiecare scenariu selectat pentru fiecare tip de risc. Acest tip de impact se referă la efectele asupra oamenilor, construcții civile și industriale infrastructură de transport, utilități, mașini și echipamente, teren afectat și mediu - arii protejate.

Impactul economic

Impactul economic se referă la costurile asociate cu pierderi umane, costurile asociate cu pierderi materiale directe, costurile asociate cu pierderi de mediu, costurile pentru intervenția forțelor de sarcini și costurile indirecte.

Impactul social și psihologic

Se referă la perturbări ale vieții de zi cu zi și impactul psihologic.

Pentru a putea calcula impactul tuturor criteriilor, scara privind Criteriile de impact (C) are 5 intervale, de la *impact foarte mic* și până la *impact foarte mare și este comună tuturor indicatorilor*. Scara cuprinde o serie de indicatori selectați și definiți în urma consultării cu experții și autoritățile publice, ținând cont de recomandările Comisiei Europene, metodologiile Statelor Membre și pragurile comun acceptate ca fiind reprezentative pentru impact.

Tabel 2. Criterii și indicatori de impact

Tipul de impact	Criteriul de impact	Indicatori de impact
T1. Impactul fizic	C1.1. Decese	Nr. persoane
	C1.2. Răniți	Nr. fișe medicale
	C1.3. Evacuați	Nr. persoane X nr. zile
	C1.4. Persoane fără acces la serviciile de bază	Nr. persoane X nr. zile
	C1.5. Construcții civile și industriale	Nr.
	C1.6. Infrastructura de transport	Km
	C1.7. Utilități	Km
	C1.8. Mijloace de intervenție	Nr. mijloace de intervenție
	C1.9. Suprafața afectată	Km ²

	C1.10. Mediu (zona protejată afectată)	Ha X nr. zile
T2. Impactul Economic	C2.1. Costuri asociate pierderilor umane (decese/ răniți/ evacuați/ fără acces la serviciile de bază)	Euro
	C2.2. Costuri asociate pierderilor materiale directe	Euro
	C2.3. Costuri asociate pierderilor de mediu	Euro
	C2.4. Costuri intervenție forte	Euro
	C2.5. Costuri indirecte	Euro
T3. Impact social și psihologic	C3.1. Întreruperea vieții cotidiene	Nr. pers X nr. servicii X nr. zile
	C3.2. Impactul psihologic la nivelul societății	Nr. pers X nr. zile

Mai jos sunt prezentate câteva exemple:

C1.1. Decesele se referă la numărul de persoane care își pierd viața în timpul evenimentului sau ca urmare a leziunilor cauzatoare de moarte provocate de producerea evenimentului de risc.

Acest criteriu de impact se măsoară prin intermediul Indicatorului: **Număr de persoane decedate**.

Tabel 3. Scară impact decese

Indicator de impact / Criterii de impact	Impact foarte mic	Impact mic	Impact mediu	Impact mare	Impact foarte mare
Decese	<10	10-50	51-100	101-1.000	> 1.000

C2.2. Costuri asociate pierderilor materiale directe: Acest criteriu cuantifică valoarea patrimoniului distrus / afectat în urma evenimentului, sistemelor de transport public și infrastructura, proprietăților, patrimoniului cultural etc.

Acest criteriu de impact se măsoară prin intermediul Indicatorului: Pierderi materiale și financiare și poate fi exprimat ca sumă în Euro.

Tabel 4. Scară impact costuri asociate pierderilor materiale directe

Indicator de evaluare/ Criterii de impact	Impact foarte mic	Impact Mic	Impact mediu	Impact Mare	Impact foarte mare
Pierderi materiale și financiare (sumă Euro)	<10 mil	10-100 mil	101-500 mil	501 mil- 2 mld	>2 mld

C3.1 Impactul social. Întreruperea vieții cotidiene

Impactul social desemnează toate acele întreruperi ale vieții cotidiene și consecințele acestora la scara grupului uman (familie, comunități teritoriale, profesionale etc.).

Întreruperea vieții cotidiene se referă la persoanele care nu-și pot îndeplini activitățile profesionale, familiale, comunitare, sociale obișnuite, ca urmare a manifestării evenimentului de risc. Se calculează ca indicator compozit. Indicatorii de referință (serviciile afectate) incluse aici, sunt:

- întreruperi ale muncii;
- întreruperi în frecventarea școlilor;

- blocaje funcționale privind aprovizionarea cu apă, cu pâine, a nu-ți mai putea face cumpărăturile esențiale din cauza închiderii magazinelor etc.;
- tulburări ale accesului la rețelele de transport, de gaze, de încălzire, deteriorări și blocaje ale infrastructurii rutiere;
- blocaje ale unor facilități, precum cele de sănătate, culturale, sportive;
- pierderea locuinței și a bunurilor (prin inundații, incendii, alunecări de teren, cutremure etc.);
- dislocări și/sau evacuări temporare sau permanente etc.

Indicatorul se măsoară în *unități de impact calculate ca produs între numărul de persoane care nu au acces la unul sau mai multe dintre serviciile menționate, numărul de servicii la care nu au acces și numărul de zile pe durata cărora se păstrează indisponibilitatea*, după formula:

$N_p \times N_z \times N_{i,d} = I_s$ (indice de impact social); unde:

N_p = număr persoane afectate

N_z = durata tulburărilor (număr de zile)

$N_{i,d}$ = număr indicatori/domenii/servicii afectate

Tabel 5. Scară impact întreruperea vieții cotidiene

Indicator/ Criterii de impact	Impact foarte mic	Impact mic	Impact mediu	Impact mare	Impact foarte mare
Nr. unități	<10.000	10.001- 100.000	100.001-1 mil	1-5 mil	>5 mil

6. Cartografierea riscurilor

Precizați dacă au fost elaborate hărți de risc care arată distribuția spațială preconizată a riscurilor cheie, așa cum sunt identificate la etapele de identificare și analiză (Întrebările 3, 4 și 5). Dacă da, includeți-le după caz.

Cartografierea riscurilor a fost elaborată prin proiectul RO-RISK pentru cele 10 riscuri cheie identificate și de asemenea este un proces continuu care se realizează de către autoritățile publice responsabile pe fiecare tip de risc.

Prezentăm mai jos câteva exemple de hărți elaborate în cadrul proiectului RO-RISK:

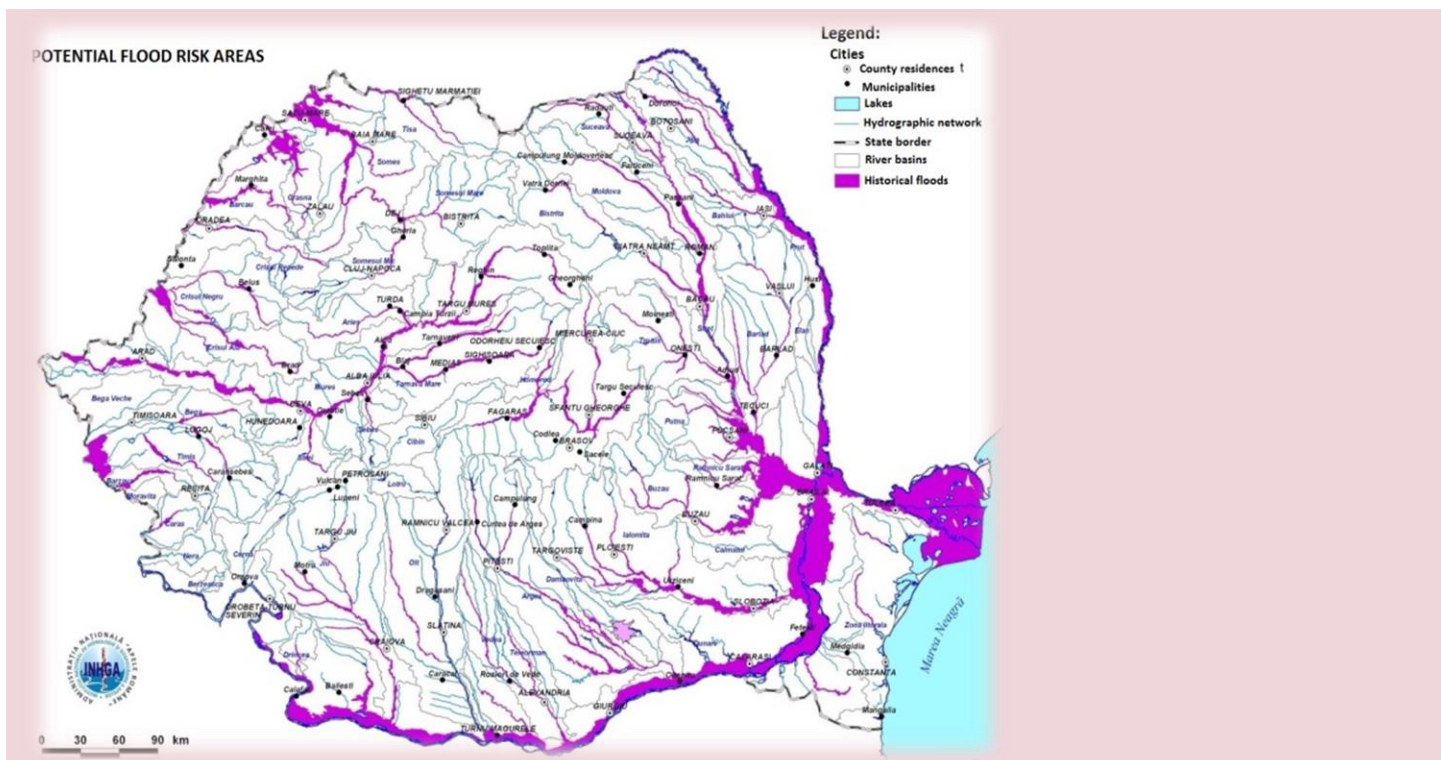

Fig.1 – Zone inundabile ca urmare a revărsării râurilor

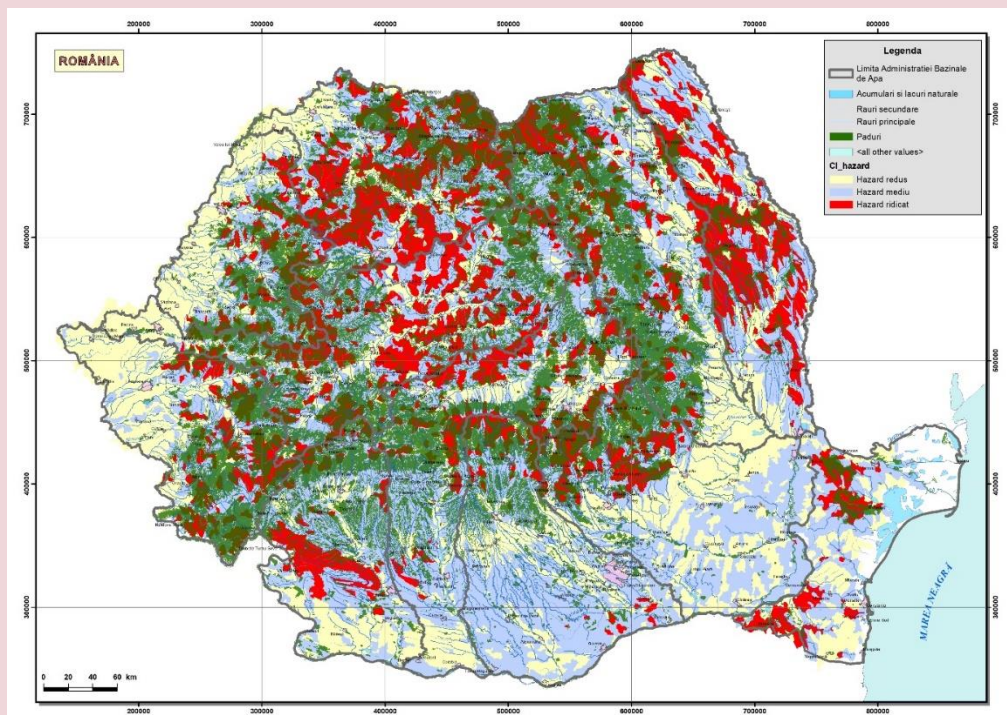

Fig. 2 – Harta de hazard pentru inundații

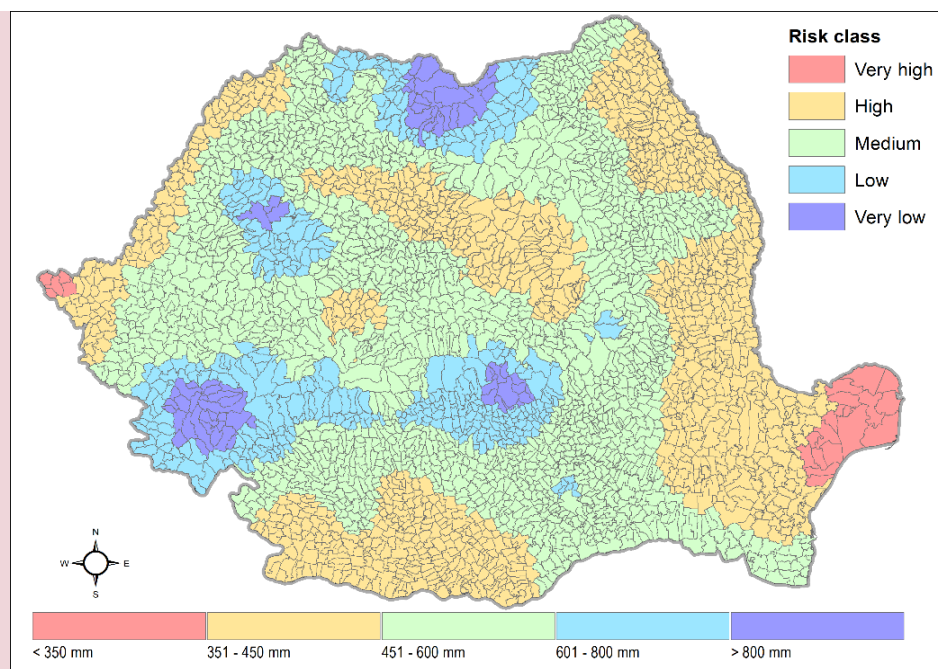

Fig. 3 - Hartă riscului de secetă pedologică

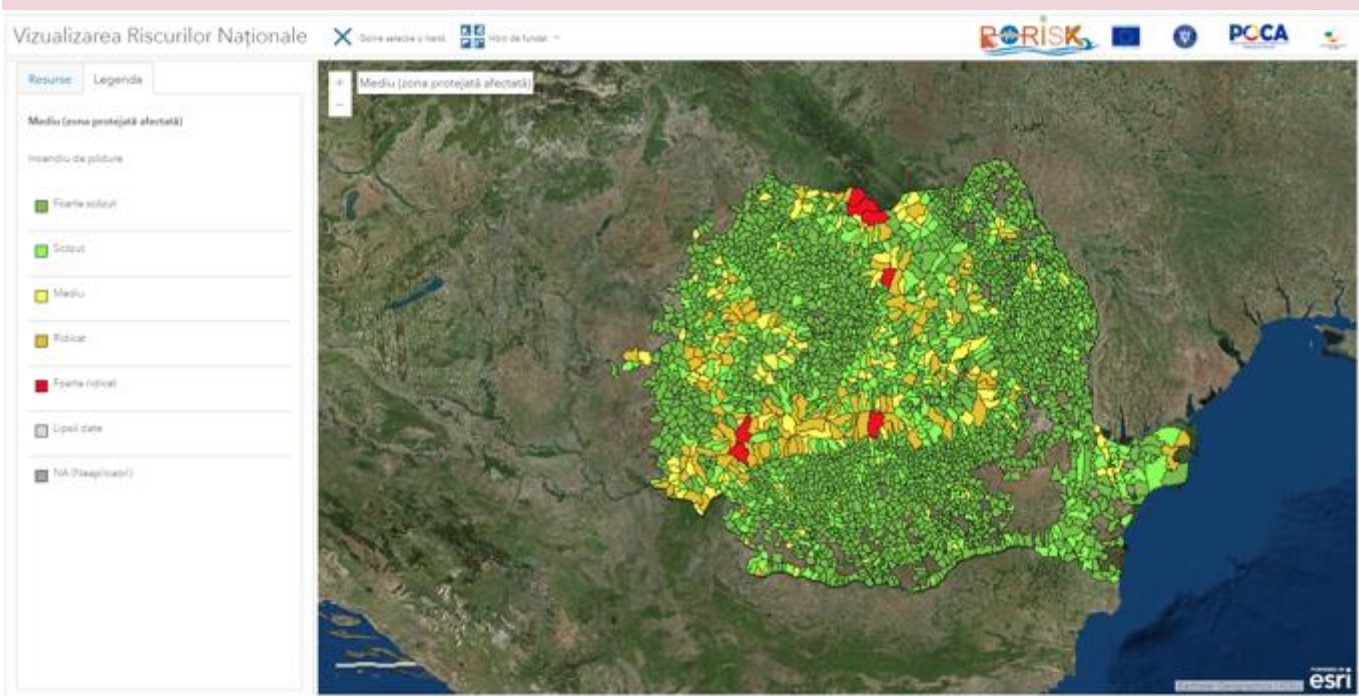

Fig.4 - Riscul de incendiu forestier la nivelul național

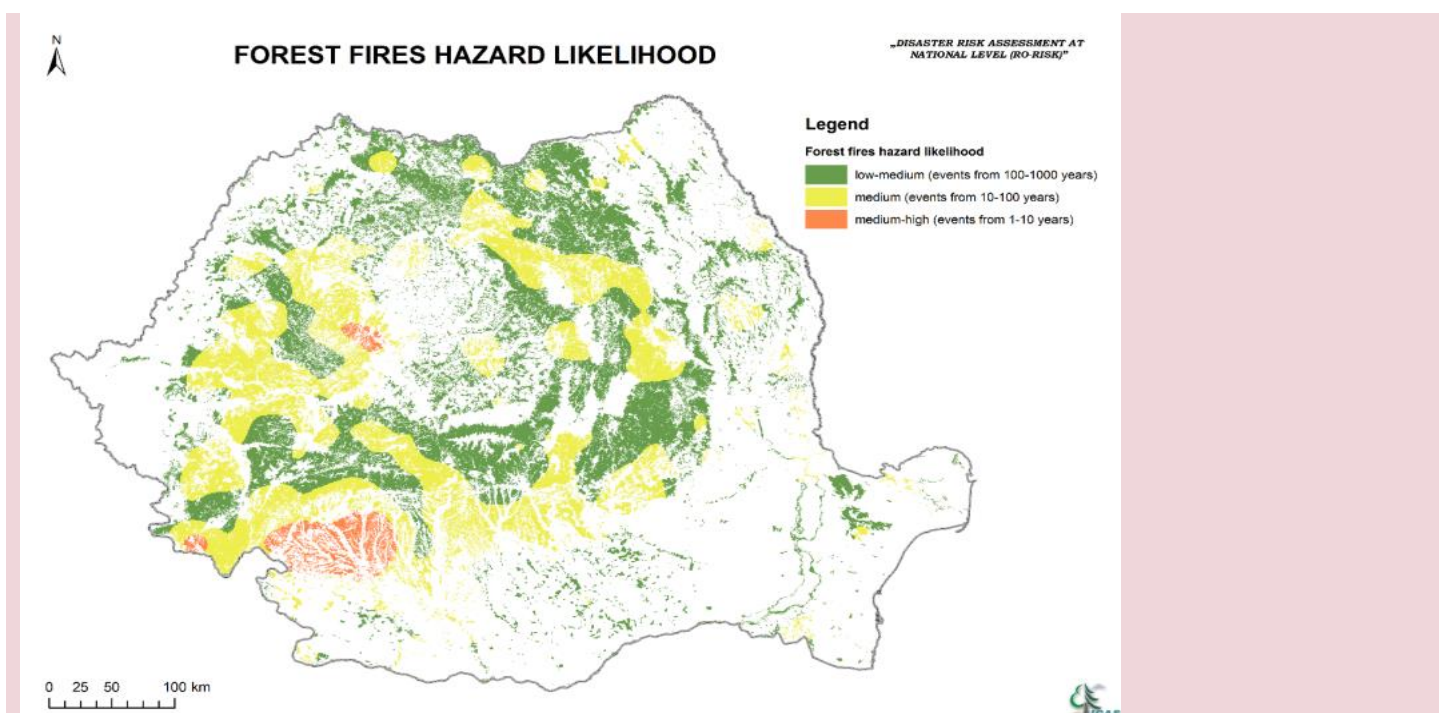

Fig. 5 – Harta probabilității de apariție a incendiilor de pădure în România

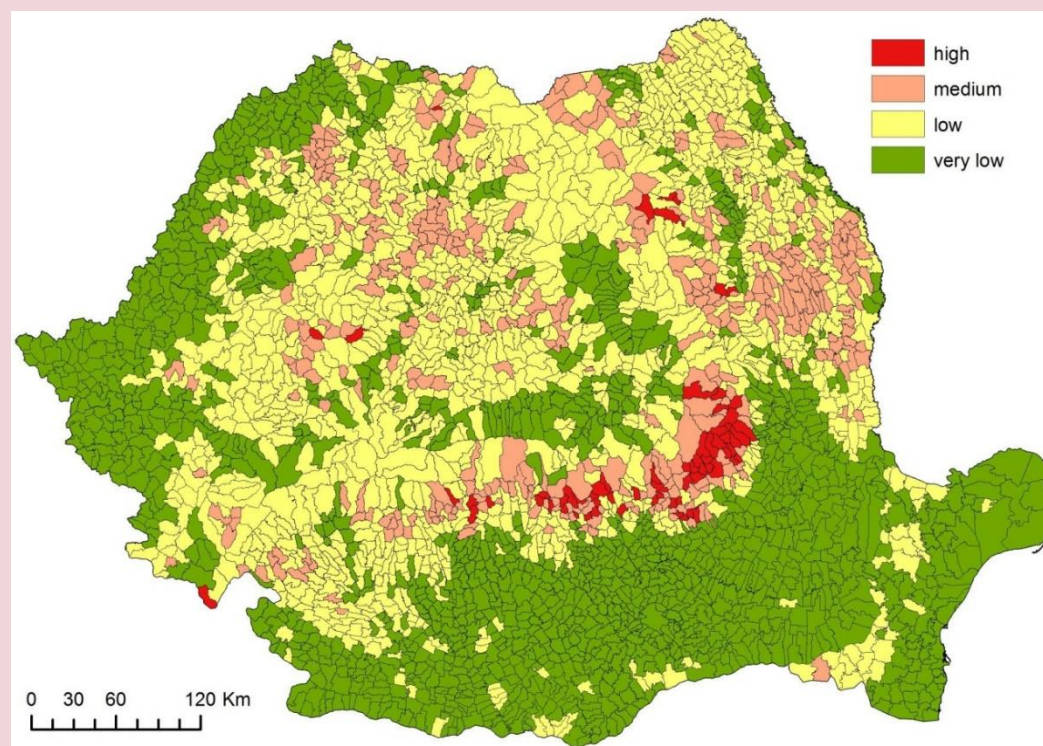

Fig. 6 - Expunerea medie la alunecări a zonelor construite la nivelul municipalițăților

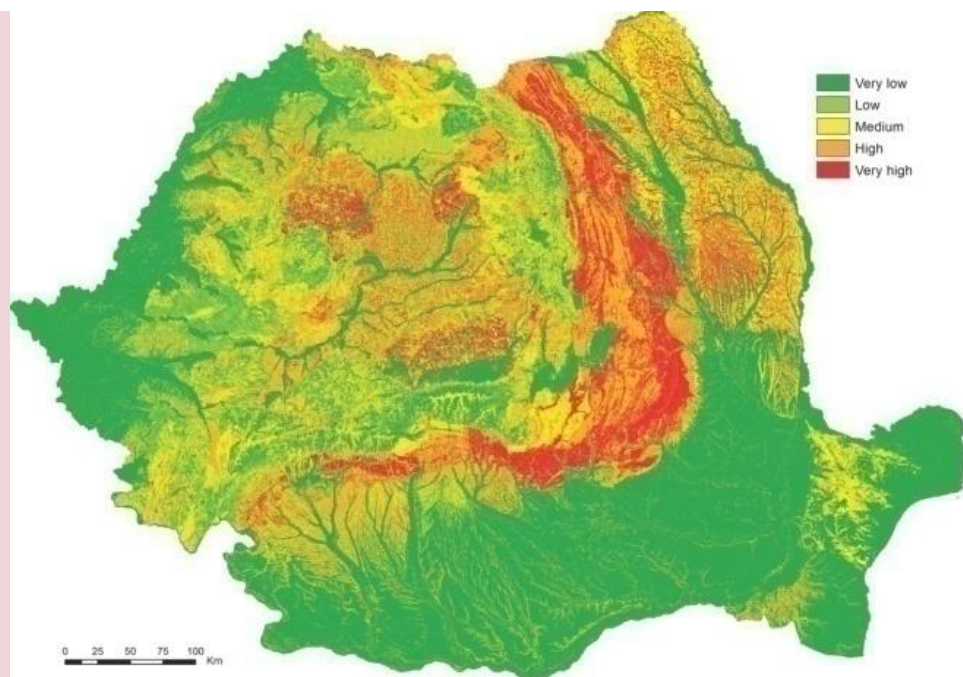

Fig. 7 - Riscul la alunecări de teren datorat precipitațiilor sezoniere extreme

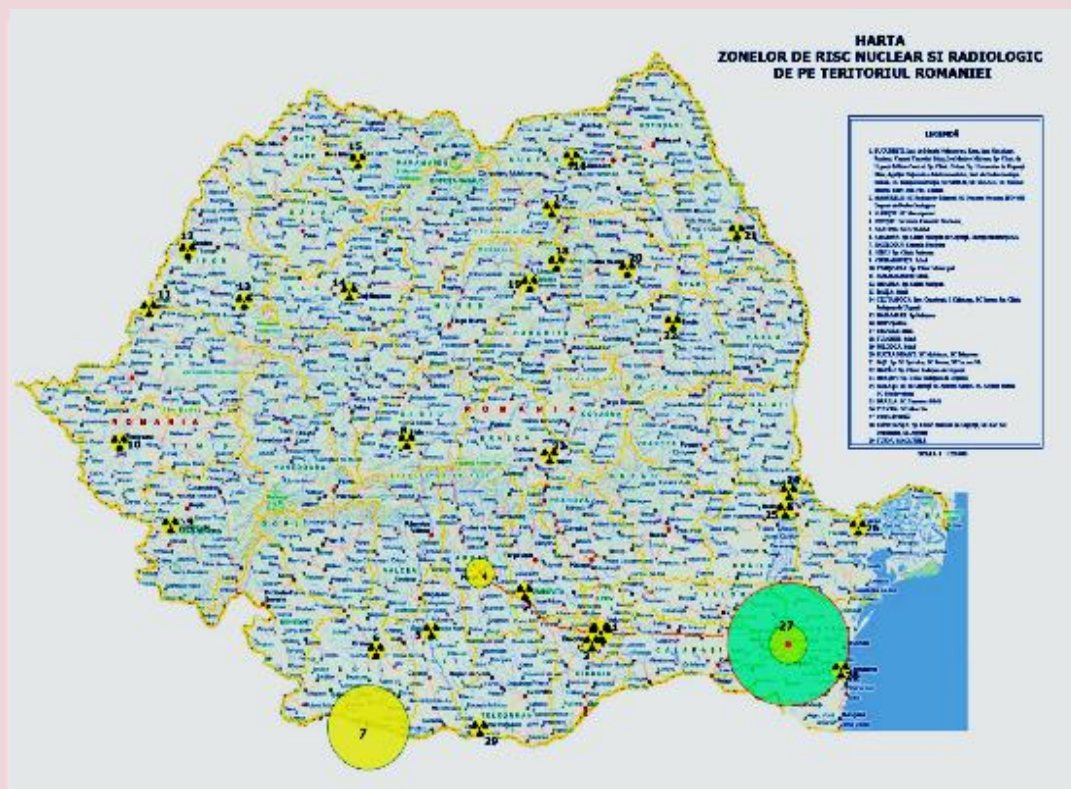

Fig. 8 - Zonele de risc nuclear și radiologic

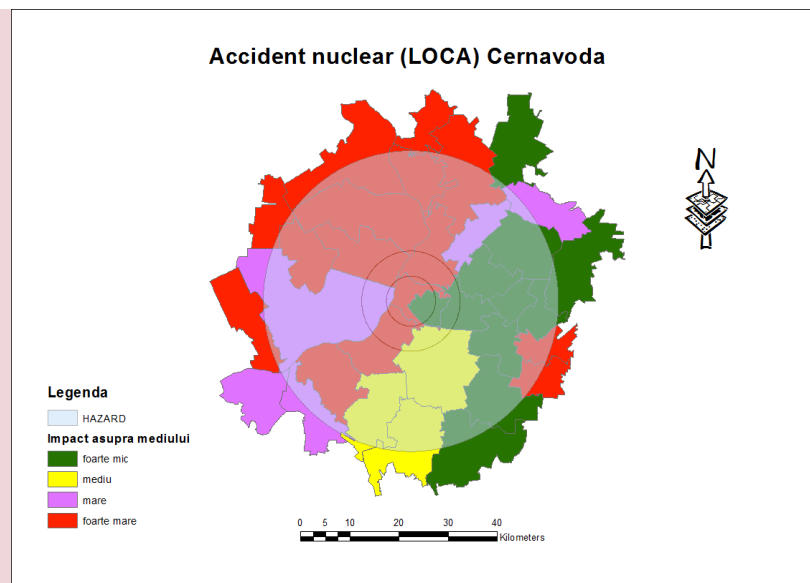

Fig. 9 - Zone de hazard si risc pentru scenariu de LOCA Cernavoda (impact asupra omului)

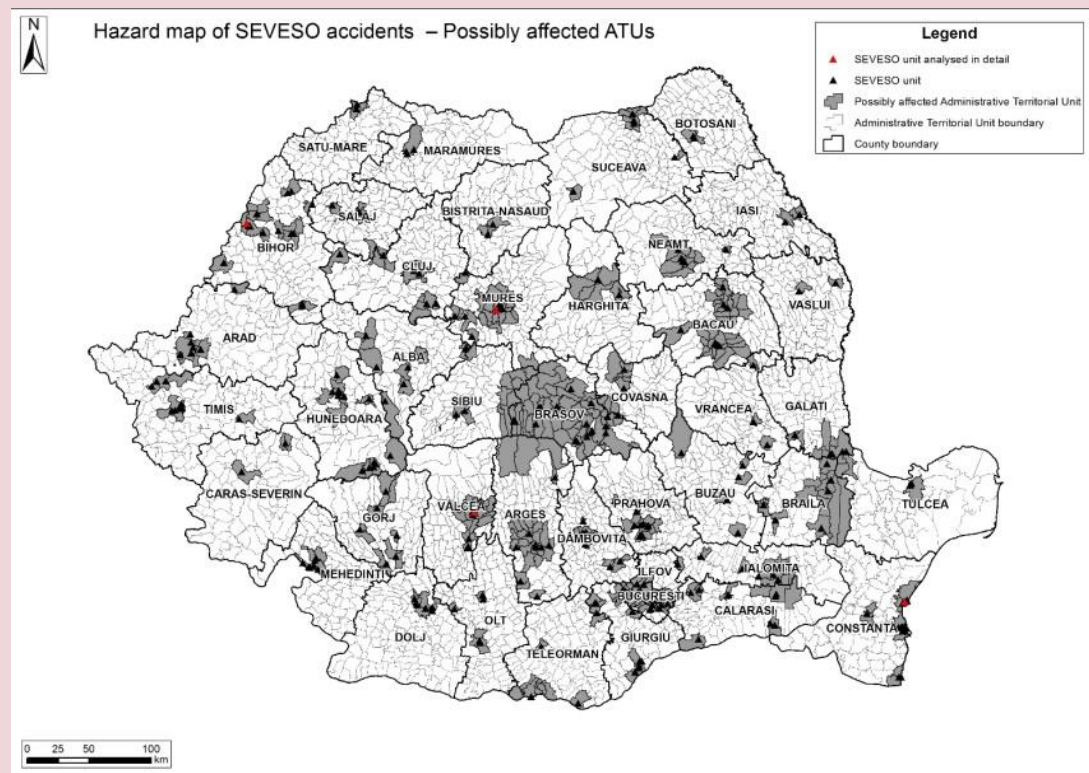

Fig. 10 – Harta de hazard pentru riscul de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase (Seveso)

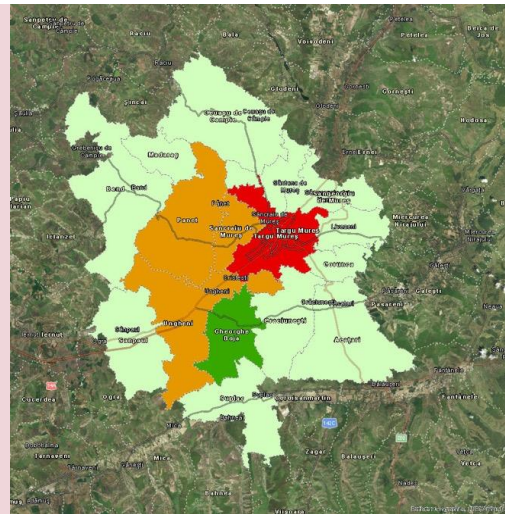

Fig. 11 - Impact asupra omului scenariu eliberare clor

Fig. 12 - Curbe izorisc scenariu eliberare clor (Oltschim)

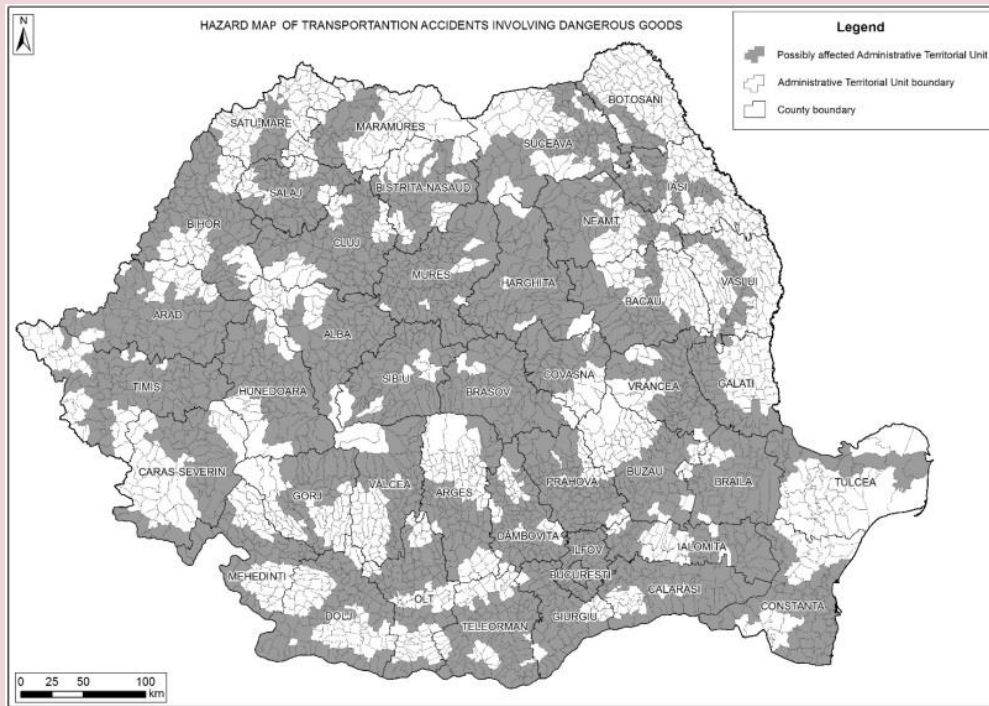

Fig. 13. Harta de hazard pentru riscul de accidente de transport în care sunt implicate substanțe periculoase

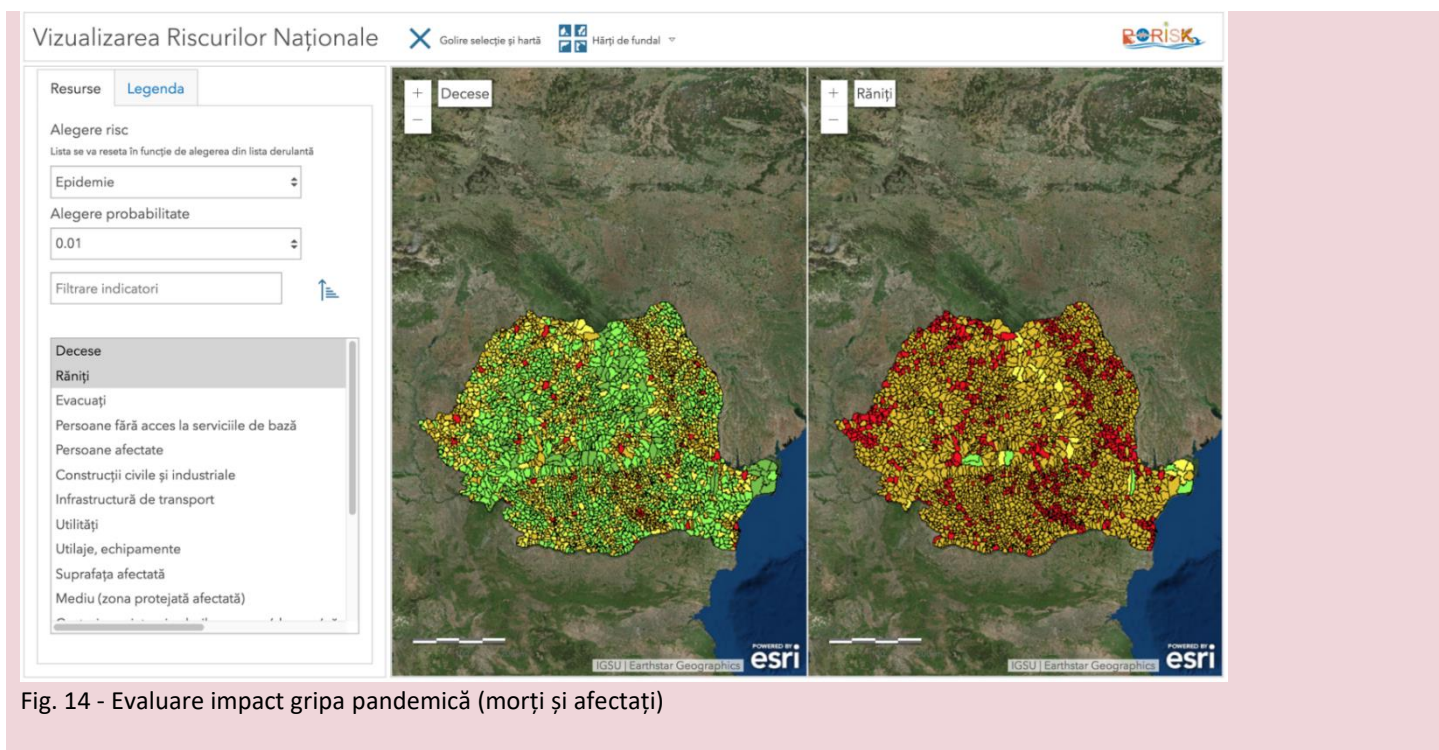

Fig. 14 - Evaluare impact gripa pandemică (morți și afectați)

7. Monitorizarea și revizuirea evaluării riscurilor

Prezentați succint cum se face monitorizarea și revizuirea evaluării riscurilor.

Monitorizarea riscurilor este o activitate care se realizează pe mai multe paliere: local, județean și național. La nivel național, monitorizarea riscurilor este atributul autorităților administrației publice centrale care au repartizat tipuri de riscuri în gestionare, în conformitate cu prevederile HG 557/2016 privind managementul tipurilor de riscuri. De asemenea, pentru abordarea multi-sectorială, la nivel național, monitorizarea și revizuirea riscurilor este atributul Grupului de lucru pentru evaluarea riscurilor la nivel național (GLERN) (HG 768/2016 privind organizarea și funcționarea Platformei naționale pentru reducerea riscurilor la dezastre; Ordinul nr. 52/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Grupului de lucru pentru evaluarea riscurilor la nivel național).

Tot la nivel național, dar sectorial, aspectele privind monitorizarea și actualizarea impactului și frecvenței de manifestare a riscurilor, sunt repartizate ministerelor gestionare de tipuri de riscuri și sunt reglementate prin regulamente specifice (ex. regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică precum și incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale ale cursurilor de apă și poluări marine în zona costieră – aprobat prin Ordinul nr. 459/78/2019, sau regulamentul privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului la cutremure și/sau alunecări de teren – aprobat prin Ordinul nr. 1995/1160/2005). La toate aceste ministere sunt constituite Centre Operative, cu activitate permanentă care monitorizează riscurile din competența ministerului/autorității administrației publice centrale. În plus, similar cu GLERN, la nivelul ministerelor responsabile cu managementul tipurilor de riscuri sunt constituite grupuri de lucru pe tipuri de risc, care au printre alte responsabilități și aspectele de evaluare și reevaluare a riscurilor. La nivel județean, activitatea de monitorizare a riscurilor este gestionată prin structurile descentralizate ale ministerelor gestionare ale tipurilor de riscuri sau situație de urgență, respectiv prin Centrul Operațional Județean (cu activitate permanentă).

În sfârșit, la nivel local, pe timpul manifestării tipurilor de riscuri, monitorizarea este atributul Comitetului Local pentru Situații de Urgență, condus de către primar, prin Centrul Operativ (cu activitate temporară). În situație de normalitate, monitorizarea se face prin Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență.

În ceea ce privește revizuirea evaluărilor de risc, acesta este un proces care se asigură atât prin regulamente specifice tipurilor de riscuri, cât și prin reglementări ce implementează directive sau Convenții internaționale, la care România este Parte. Astfel, pentru tipurile de riscuri care se manifestă în profil teritorial, se întocmesc planuri de analiză și acoperire a riscurilor care se actualizează anual. Pe de altă parte, în conformitate cu Directiva Cadru Apă sau Directiva Seveso, planurile de management al riscului de inundații, respectiv Rapoartele de securitate / Politicile de prevenire a accidentelor majore și planurile de urgență – documente care au o parte importantă dedicată analizei de risc, se revizuiesc la termene mai mari de un an (3 - 5 ani).

În plus, aspectele de reevaluare a riscurilor sunt cuprinse și în Planurile de Urbanism și dezvoltare teritorială, pentru care la fiecare revizuire (o dată la 10 ani) se fac studii de evaluare a riscurilor de care se ține seama în dezvoltarea localităților.

8. Comunicarea rezultatelor evaluării riscurilor

Descrieți procesul de comunicare și diseminare a rezultatelor evaluării riscurilor naționale. Prezentați modul în care rezultatele evaluării riscurilor sunt diseminate către factorii de decizie, diferite autorități publice cu diferite tipuri de responsabilitate și alte părți interesate relevante. Precizați dacă și cum locuitorii sunt informați despre rezultatele evaluării riscurilor, pentru a-i face conștienți de riscurile din regiunea lor și / sau pentru a le permite să ia decizii în cunoștință pentru a se proteja.

❖ **Informații comunicate direct cetățenilor, respectiv:**

- Postarea pe site-ul IGSU și website-urile unităților subordonate a informațiilor de interes cum ar fi: Planurile de Analiză și Acoperire a Riscurilor, analizele statistice, legislația incidentă domeniului de activitate, rapoarte și metodologii de evaluare a riscului la dezastre, materiale cu măsurile și modul de comportare specifice tipurilor de risc, etc.;
- Utilizarea paginilor instituționale de Facebook (IGSU/unități subordonate);
- Acțiuni cu caracter public, lecții de informare preventivă;
- Exerciții pe timpul controalelor de prevenire;
- A fost creat un portal de prezentare a proiectului RO-RISK și a rezultatelor acestuia.

❖ **Informații comunicate cetățenilor, prin intermediul mass-media (radio, tv, presă scrisă, portaluri online, grupuri de whats app)**

- Comunicate/buletine de presă;
- Conferințe de presă;
- Briefinguri de presă;
- Declarații de presă;
- Reportaje;
- Interviuri;
- Publicare de articole de specialitate
- Campanii de informare/educare a populației;

De asemenea rezultate proiectului *RO-RISK Evaluarea riscurilor de dezastre la nivel național (2016-2018)* au fost prezentate în diferite întruniri ale mediului academic, precum și de Ziua Protecției Civile.

Opțional: Bune practici

Prezentați practicile relevante pentru întrebările 1-8.

Proiectul RO-RISK Evaluarea riscurilor de dezastre la nivel național (2016-2018) care a avut ca obiective principale dezvoltarea unui set unitar de instrumente pentru evaluarea riscurilor și integrarea rezultatelor evaluării riscurilor (metodologie, bază de date, portal GIS) și efectuarea unei prime evaluări a riscurilor de dezastre la nivel național (pentru 10 riscuri) și analizarea impactului acestora asupra siguranței cetățenilor, impactului social, economic și celui de mediu.

Rezultatele proiectului au avut ca scop fundamentarea deciziilor strategice care vizează reducerea riscurilor de dezastre naturale și, implicit, sporirea siguranței cetățenilor și a mediului de afaceri.

Prin Programul Național de Educare Antiseismică a Populației, coordonat tehnic de către INCERC București (1990-2007), promovat și finanțat de MLPDA, au fost elaborate materiale de informare, sub formă de ghiduri, pliante, postere, filme cu recomandări de protecție și intervenții de consolidare asupra clădirilor, distribuite către autoritățile publice locale din teritoriu în primul rând în județele puternic afectate de cutremure. De asemenea, prin OMTCT/MAI/MEN nr. 1508/2006 pentru realizarea și implementarea în sistemul educațional a Programului național de educație antiseismică a elevilor s-au efectuat activități specifice în școli.

Proiectul Național Rețeaua Seismică Educațională (ROEDUSEIS_NET), 2012–2016, coordonat de către INCDFP, în parteneriat cu INCURBAN-INCERC, și implementat în 22 de școli (inclusiv în licee) din toată țara a avut un scop în special educațional, urmărind să evidențieze importanța cutremurelor pentru studiile de mediu în învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal, precum și asigurarea includerii în materiale educaționale a noțiunilor teoretice de bază despre cutremure.

Proiectul INFORISX (2006-2007) - Sistem digital de informare publică privind riscul seismic în România, finanțat prin fonduri de la bugetul de stat prin MLPDA și implementat de către INCURBAN-INCERC în colaborare cu UTCB, a avut ca principal obiectiv dezvoltarea unui website complex, cu date și informații despre riscul seismic în România. Website-ul cuprinde numeroase secțiuni tematice cu privire la seismicitatea României, elemente privind hazardul, vulnerabilitatea și riscul seismic, cadrul normativ relevant din România, o colecție de date și hărți seismice de la cutremurele de referință și de la seisme mai recente, o colecție de postere educative.

Proiectul Safe Quake (2010-2011) cofinanțat de Comisia Europeană având ca beneficiar coordonator România, prin IGSU, a avut ca scop îmbunătățirea comportamentului post-dezastru al populației care locuiește în zone urbane cu risc seismic ridicat. Proiectul a inclus o campanie de informare și conștientizare prin distribuirea de materiale promoționale în grădinițe, școli, școli speciale, aziluri, etc. și realizarea de ateliere de instruire pentru informarea cetățenilor din București în legătură cu regulile de comportare în caz de cutremur.

Campania Națională de Informare și Instruire a Populației: „Nu tremur la cutremur”, 2015 – prezent, inițiată de MAI/IGSU cu scopul de a transmite populației un mesaj unitar conținând informații exacte despre comportarea în cazul unui cutremur.

Campania națională de informare publică: „Fii pregătit” și platforma asociată www.fiipregatit.ro, 2016 – prezent (MAI/IGSU) pentru informarea și educarea societății din România și de asigurare a accesului publicului la surse oficiale de informații referitoare la situațiile de risc și de urgență

Partea a II-a. Evaluarea capacității de gestionare a riscurilor

9. Cadrul legislativ, procedural și / sau instituțional

Descrieți legislația în vigoare pentru procesele de evaluare a capacității de gestionare a riscurilor. Precizați dacă se bazează pe un act juridic, un plan strategic, un plan de implementare sau alt cadru procedural.

În plus: Precizați cât de des este evaluată capacitatea de gestionare a riscurilor.

Precizați dacă evaluarea capacității de gestionare a riscurilor este utilizată în scopuri decizionale.

Conform cu pct.1

10. Rolul și responsabilitățile autorităților competente

Descrieți rolurile și responsabilitățile autorităților competente la nivel național sau local (după caz), distinct între evaluarea riscurilor, prevenire, pregătire și răspuns, precum și concentrarea pe gestionarea riscurilor cheie identificate. Descrieți modul în care este asigurată coordonarea orizontală (abordarea intersectorială) între aceste autorități competente, punând accent pe gestionarea riscurilor cheie identificate.

Rolurile și responsabilitățile autorităților competente la nivel național și local pe domenii de acțiune pentru asigurarea managementului tipurilor de riscuri sunt definite în HG nr. 557/2016 (anexa nr. 1 la raport).

Autoritățile administrației publice centrale organizează, coordonează și îndrumă acțiunile și măsurile privind prevenirea și gestionarea unei situații de urgență specifice, în baza prevederilor OUG nr. 21/2004, cu modificările și completările ulterioare. În teritoriu, acțiunile și măsurile de prevenire și gestionare a unei situații de urgență specifice se realizează prin comitetele județene/Comitetul municipiului București și comitetele locale ale sectoarelor acestuia, municipale, orașenești și comunale pentru situații de urgență. Coordonarea orizontală a autorităților competente în gestionarea riscurilor repartizate se face prin intermediul grupurilor de lucru constituite pe tipuri de riscuri și în cadrul Comitetelor locale/județene/ministeriale/național pentru situații de urgență.

11. Rolul părților interesate relevante

Precizați dacă părțile interesate relevante sunt informate și implicate în procesele de gestionare a riscurilor în caz de dezastre pentru riscurile cheie identificate. Dacă sunt, descrieți cum.

Comitetul Național pentru Situații Speciale de urgență are rolul de a:

- propune Guvernului, prin ministrul administrației și internelor, instituirea de către Președintele României a "stării de urgență" în zonele afectate;
- hotărăște, în baza propunerii șefului Departamentului pentru Situații de Urgență, solicitarea/acordarea de asistență internațională în cazul situațiilor de urgență cu impact deosebit de grav, potrivit angajamentelor internaționale asumate de România;
- coordonează, la nivel național, gestionarea situațiilor de urgență;
- asigură îndeplinirea atribuțiilor specifice pe linia realizării în România a obiectivelor strategiei internaționale de reducere a dezastrelor.

Comitete Ministeriale pentru Situații de urgență au următoarea componență:

- președinte: ministrul / conducătorul instituției publice centrale;
- membri: persoane cu putere de decizie, experți și specialiști din aparatul propriu al ministerului și din unele instituții și unități aflate în subordinea acestuia.

Comitete Ministeriale pentru Situații de Urgență

- informează Comitetul Național privind stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora;
- elaborează regulamentele privind gestionarea situațiilor de urgență specifice tipurilor de risc din domeniile de competență;
- evaluează situațiile de urgență produse în domeniile de competență;
- propun declararea stării de alertă sau instituirea stării de urgență;
- analizează și avizează planurile proprii pentru asigurarea resurselor necesare gestionării situațiilor de urgență.

Comitete Județene / al municipiului București pentru Situații de urgență au următoarea componență:

- președinte: prefectul județului;
- vicepreședinte: inspectorul șef al Inspectoratului pentru Situații de urgență Județean/al Municipiului București cu atribuții de coordonare unitară a tuturor componentelor cu responsabilități în realizarea intervenției
- membri: președintele consiliului județean, șefi de servicii deconcentrate, descentralizate și de gospodărie comunală și alți manageri ai unor instituții și societăți comerciale de interes județean care îndeplinesc funcții de sprijin în gestionarea situațiilor de urgență, precum și manageri ai operatorilor economici care constituie factori de risc potențial generatori de situații de urgență.

Comitete Județene / al municipiului București pentru Situații de Urgență

- informează, prin Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Comitetul Național privind stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora;
- evaluează situațiile de urgență produse în unitățile administrativ-teritoriale, stabilesc măsuri și acțiuni specifice pentru gestionarea acestora și urmăresc îndeplinirea lor;
- analizează și avizează planurile județene pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare gestionării situațiilor de urgență.

Comitete Locale pentru Situații de urgență au următoarea componență:

- președinte: primarul municipiului, orașului, sectorului municipiului București sau al comunei;
- membri: un viceprimar, secretarul comunei, orașului, sectorului sau municipiului, după caz, și reprezentanți ai serviciilor publice și ai principalelor instituții și operatori economici din unitatea administrativ-teritorială respectivă, precum și manageri sau conducători ai operatorilor economici, filialelor, sucursalelor ori punctelor de lucru locale, care constituie factori de risc potențial generatori de situații de urgență.

Comitete Locale pentru Situații de Urgență

- informează comitetul județean privind stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora;
- evaluează situațiile de urgență, stabilesc măsuri și acțiuni specifice pentru gestionare și urmăresc îndeplinirea acestora;
- analizează și avizează planul local pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare gestionării situației de urgență.

Departamentul pentru Situații de urgență este o structură operațională, fără personalitate juridică, cu atribuții de coordonare, cu caracter permanent, la nivel național, a activităților de protecție civilă, de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență, de asigurare a resurselor umane, materiale, financiare și de altă natură

necesare, restabilirii stării provizorii de normalitate, inclusiv de prim ajutor calificat și asistență medicală de urgență, în cadrul unităților și compartimentelor de primire a urgențelor, denumite în continuare UPU/CPU, precum și în cadrul structurilor SMURD și serviciilor publice de ambulanță, până la internarea în spital sau externarea din UPU/CPU. Acesta coordonează Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspectoratul General de Aviație și coordonează operațional serviciile de ambulanță județene, respectiv Serviciul de Ambulanță București-Ilfov, UPU/CPU, serviciile publice Salvamont și Salvaspeo și activitățile de căutare-salvare canină în domeniul situațiilor de urgență.

Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției are caracter temporar și are ca scop coordonarea integrată și neîntreruptă a intervenției operative în situații de urgență de amploare și intensitate deosebită produse sau care au efect pe teritoriul național. Acesta se încadrează cu personal specializat, desemnat cu drept de decizie, din cadrul autorităților cu rol principal, secundar și din cadrul celor care asigură funcții de sprijin.

Centrul Județean de Coordonare și Conducere a Intervenției are caracter temporar și are ca scop coordonarea integrată și neîntreruptă a intervenției operative în situații de urgență de amploare și intensitate deosebită produse sau care au efect pe teritoriul județului/municipiului București. Acesta se încadrează cu personal specializat din cadrul structurilor teritoriale aflate în subordinea, sub autoritatea sau coordonarea autorităților responsabile cu rol principal și secundar, precum și experți și specialiști din cadrul operatorilor economici de interes local care asigură funcții de sprijin.

Comandantul acțiunii asigură coordonarea unitară a acțiunii tuturor forțelor implicate în intervenție este desemnat la nivel național, județean sau al municipiului București, în funcție de natura și gravitatea evenimentului și de mărimea categoriilor de forțe concentrate și este ajutat de unul sau mai mulți comandanți ai intervenției aflați la locul producerii evenimentului excepțional, de grupa operativă și de punctul operativ avansat.

Inspectoratul General pentru Situații de urgență este un organ de specialitate din subordinea MAI care asigură aplicarea, într-o concepție unitară, a legislației în domeniile apărării vieții, bunurilor și a mediului împotriva incendiilor și dezastrelor, precum și al realizării măsurilor de protecție civilă și gestionarea situațiilor de urgență;

Organizarea sistemului este în acord cu obligațiile pe care România le are ca parte a tratatelor și acordurilor internaționale, în special ca stat membru al Uniunii Europene, având în vedere caracterul transfrontalier al riscurilor contemporane.

12. Proceduri și măsuri la nivel național și local

Descrieți procedurile stabilite pentru a asigura o cooperare verticală între autoritățile naționale și locale implicate în procesele de gestionare a riscurilor de dezastre pentru riscurile cheie identificate.

În corelare cu Cadrul de Acțiune de la Hyogo 2005-2015 pentru construcția rezilienței națiunilor și comunităților la dezastre, adoptat de Conferința Mondială pentru Reducerea Dezastrelor de la Hyogo, Japonia, în februarie 2005, respectiv Cadrul de Acțiune de la Sendai pentru Reducerea Riscurilor de Dezastre 2015-2030, adoptat de Conferința Mondială pentru Reducerea Dezastrelor de la Sendai, Japonia, în martie 2015, Guvernul României a adoptat HG nr.557 din 3 august 2016 privind managementul tipurilor de riscuri,

prin care la nivel național au fost stabilite 5 tipuri de riscuri care au un impact major asupra comunităților, mediului și populației, și pentru care este necesară elaborarea de Concepții Naționale de răspuns.

Concepțiile Naționale de răspuns urmăresc:

- consolidarea, dezvoltarea și integrarea capacităților operaționale, cunoștințelor colective, capacităților și resurselor autorităților, instituțiilor și organizațiilor care compun Sistemul Național pentru Managementul Situațiilor de urgență (SNMSU) la nivel național, județean și local;
- stabilirea modului general de acțiune al componentelor CNSSU pentru a realiza conducerea, coordonarea și controlul resurselor umane și materiale de care Statul Român și comunitățile dispun în scopul protejării vieții, proprietății și mediului, limitarea și înlăturarea efectelor unui dezastru și revenirea la starea de normalitate;
- realizarea unui răspuns oportun și eficient pentru asigurarea continuității vieții economico-sociale și acțiunii guvernului în cazul producerii unui dezastru, prin stabilirea cadrului organizatoric național de răspuns a componentelor SNMSU și prin adaptarea continuă la realitatea operațională.

Tipurile de risc pentru care s-a stabilit elaborarea de concepții naționale sunt:

- cutremure de pământ - a fost întocmită și avizată **Concepția Națională de Răspuns post-seism**, înregistrată cu nr.513/OP din 21.08.2017;
- incendii de pădure - a fost întocmită și avizată **Concepția Națională de Răspuns în caz de incendii de pădure**, înregistrată cu nr.93152 din 20.08.2018;
- inundații - a fost întocmită și avizată **Concepția Națională de Răspuns în caz de inundații**, înregistrată cu nr.1510/OP din 07.02.2018;
- urgență radiologică - a fost întocmită și avizată **Concepția Națională de Răspuns în caz de urgență radiologică**, înregistrată cu nr.1793 din 12.08.2020;
- epidemii - a fost întocmită și este în proces de consultare **Concepția Națională de Răspuns în caz de epidemii**.

În România, sistemul de gestionare a riscurilor cuprinde o serie de instituții de la nivel central, județean și din administrația publică locală, grupate generic sub denumirea de Sistem Național de Management al Situațiilor de urgență (SNMSU). Capacitatea de răspuns a tuturor acestor componente ale SNMSU este în egală măsură importantă, dată fiind manifestarea repetitivă a tipurilor de risc și impactul pe care acestea îl generează asupra vieții, mediului și dezvoltării durabile.

Sistemul a fost creat pentru a asigura o gestionare eficientă atât în cazul urgențelor curente care amenință sau afectează viața, cât și în situația producerii dezastrilor. SNMSU este caracterizat printr-o responsabilitate distribuită inter-agenții, de un sistem de comandă și control clar stabilit, respectiv de un proces integrat de luare a deciziilor și de coordonare unitară a acțiunilor de răspuns. Activarea diferitelor niveluri de competență național/județean/local este determinată de nivelul de gravitate al situației de urgență produse, pe principiul acțiunii graduale (think global/act local) și al solicitării de sprijin "de jos în sus", de la nivelul a cărui capacitate de răspuns este depășită către nivelul ori nivelurile superioare. În foarte multe situații însă, este posibilă activarea și acțiunea directă a nivelului național, care să asigure o dimensionare corectă a dispozitivului de intervenție prin implicarea, spre exemplu, a resurselor de la nivel regional sau național ori prin prepoziționarea sau dislocarea unora în vecinătatea sau în zona afectată.

Organizarea sistemului este în acord cu obligațiile pe care România le are ca parte a tratatelor și acordurilor internaționale, în special ca stat membru al Uniunii Europene, având în vedere caracterul transfrontalier al riscurilor contemporane.

Componentele sistemului național de management al situațiilor de urgență:

- comitete pentru situații de urgență;
- Departamentul pentru Situații de Urgență
- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
- servicii de urgență profesionale și servicii de urgență voluntare;
- centre operative și centre de coordonare și conducere a intervenției;
- centre operative pentru situații de urgență;
- comandantul acțiunii.

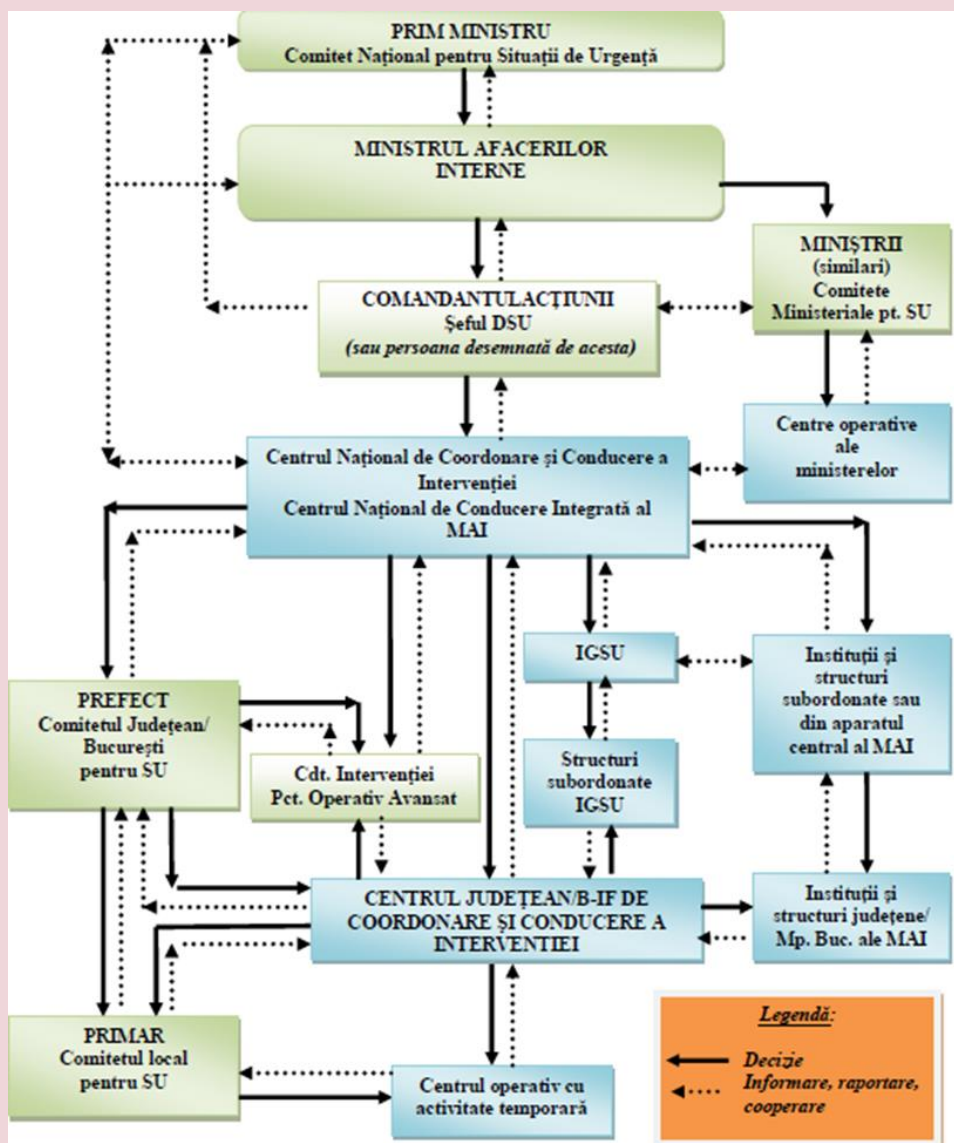

Fig. 15 - Organizarea Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență

Comitetul Național pentru Situații de urgență este un organism interministerial, în cadrul sistemului național de management al situațiilor de urgență, este condus de către ministrul de interne și are drept membrii miniștri și conducători ai instituțiilor publice centrale.

Punctul central al SNMSU este Inspectoratul General pentru Situații de urgență (IGSU), organ al administrației publice centrale care asigură permanent prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență, acționând în îndeplinirea acestor atribuții ca autoritate de stat.

Succint, conceptul SNMSU asigură:

- un mecanism național statuat legal;
- decizia integrată;
- structuri și instrumente de comandă și control care asigură coordonarea integrată a răspunsului în situații de urgență;
- sprijin în zona afectată prin resurse dispuse local, regional sau național.

În cadrul juridic și organizatoric actual și pentru perspectiva pe termen mediu și scurt, în situații de normalitate, managementul situațiilor de urgență în România este orientat prioritar pe următoarele domenii:

- gestionarea riscurilor, ca parte integrantă a managementului situațiilor de urgență și componentă necesară a fundamentării dezvoltării durabile; aceasta presupune atât identificarea acestor cât și monitorizarea modului de manifestare și stabilirea măsurilor structurale și nestructurale de diminuare a impactului manifestărilor acestuia asupra comunităților;
- instituirea, funcționarea și perfecționarea unui sistem viabil și adecvat de pregătire a structurilor de intervenție dar și a populației, pentru a face față situațiilor de urgență;
- constituirea și gestionarea resurselor necesare acțiunilor de intervenție;
- perfecționarea cadrului normativ și organizatoric propriu și a celui doctrinar, remodelare a misiunilor, a metodelor și procedurilor de acțiune;
- dezvoltarea interoperabilității și cooperării cu structuri similare din alte state, prin participare activă la cooperarea internațională, la misiuni și acțiuni de asistență umanitară și ajutor în prevenire, pregătire și intervenție în caz de dezastre naturale sau provocate accidental de activitatea umană.

Pe de altă parte, urmare a semnării de către România a Cadrelui de la Sendai, s-a constituit Platforma Națională de Reducere a Riscurilor la Dezastre (PNRRD) prin HG 768/2016.

Aceasta este organizată și funcționează ca organism național multisectorial și interdisciplinar cu rol consultativ în stabilirea strategiilor și programelor privind reducerea riscurilor la dezastre, formată din Comitetul național pentru situații speciale de urgență, denumit în continuare Comitet național, grupurile de suport tehnico-științific și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, asociațiilor profesionale, sindicatelor, instituțiilor de învățământ superior și institutelor de cercetare, instituțiilor culturale, ale cultelor și asociațiilor religioase recunoscute potrivit legii și ai mass-mediei.

13. Proceduri și măsuri la nivel transfrontalier, interregional și internațional

Descrieți procedurile stabilite pentru a asigura cooperarea la nivel transfrontalier, interregional și internațional pentru gestionarea riscurilor de dezastre ale riscurilor cheie identificate. Descrieți măsurile în vigoare pentru a asigura gestionarea riscului de dezastre pentru riscurile cheie identificate.

În conformitate cu prevederile OUG nr.21 din 15 aprilie 2004 Inspectoratul General pentru Situații de urgență funcționează ca punct național de contact în relațiile cu organismele și organizațiile internaționale guvernamentale și neguvernamentale cu responsabilități în domeniul situațiilor de urgență.

În ceea ce privește cooperarea la nivel transfrontalier, Inspectoratul General pentru Situații de urgență a elaborat Planuri de Intervenție Comună cu următoarele țări:

- Bulgaria: Plan de Intervenție Comună în domeniile de competență al IGSU (România) și DGPPC (Bulgaria), respectiv în domeniul CBRN, înregistrate cu nr. 77786 din 17.02.2020, cu modificările și completările ulterioare;
- Moldova: Plan de Intervenție Comună pentru asigurarea răspunsului în caz de situații de urgență/dezastre/situații excepționale și pentru acordarea asistenței medicale de urgență, înregistrat cu nr.2331 din 05.08.2015, cu modificările și completările ulterioare;
- Ungaria: Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, prin unitățile subordonate aflate la granița cu Ungaria, au întocmit Planuri de Intervenție Comună.

În caz de dezastre, România, în calitatea sa de stat membru al Uniunii Europene și Alianței Nord-Atlantice, poate solicita și acorda sprijin la nivel european prin Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii, respectiv prin intermediul EADRCC (Centrul Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului la Dezastre), respectiv ERCC (Centrul de Coordonare a Răspunsului la Urgențe);

Prin aprobarea Memorandumului înregistrat cu nr.97156/SAER din 05.08.2016, România, prin Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, și-a asumat constituirea de module de protecție civilă care să execute misiuni pentru înlăturarea efectelor situațiilor de urgență în afara teritoriului țării, sub auspiciile Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene. Modulele de protecție civilă constituite la nivelul IGSU și unități subordonate și certificate de către autoritățile internaționale competente, sunt următoarele:

- 1 modul de căutare-salvare urbană (ROUSAR) de nivel mediu;
- 2 module de pompare de mare capacitate (RO/HCP/01 București și RO/HCP/02 Timiș).

Dacă este cazul: Precizați dacă politicile de gestionare a riscurilor în caz de dezastre sunt dezvoltate într-un mod care să țină seama de angajamentele internaționale, precum Cadrul de la Sendai 2015-2030 pentru reducerea riscurilor în caz de dezastre și Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei pentru dezvoltare durabilă 2030.

14. Măsuri de adaptare la schimbările climatice

Precizați dacă sunt stabilite sinergii între reducerea riscului de dezastru și măsurile de adaptare la schimbările climatice la nivel național sau județean (după caz) pentru riscurile cheie identificate care sunt legate de schimbările climatice (întrebarea 4).

Dacă da, descrieți cum.

Da, reducerea riscurilor de dezastre are în vedere și adaptarea la schimbările climatice. Acest lucru se reflectă atât în Strategia de Schimbări Climatice cât și în strategiile sectoriale existente ce sunt influențate de schimbările climatice (Strategia națională de management al riscului de inundații și Planul de Măsuri aferent acestuia – HG 846/2010), respectiv cele în curs de elaborare (Strategia națională de reducere a riscurilor de

dezastre). În aceste documente, sunt identificate măsuri și acțiuni concrete care sunt legate de schimbările climatice.

De asemenea, prin planul național de management al riscurilor de dezastre sunt luate în considerare și aspectele ce țin de schimbările climatice pentru riscurile de inundații, secetă, eroziune costieră și incendii de pădure.

Concepută ca punct de pornire în această misiune, Strategia Națională privind Schimbările Climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon, oferă autorităților române suportul, viziunea și reperetele viitoarelor acțiuni concrete. Această strategie, ca și Planul național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020, abordează cele două componente cheie ale efortului climatic: prevenirea și combaterea efectelor schimbărilor climatice (prin acțiuni destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră) și adaptarea adecvată și cu daune minime în contextul creat de schimbările climatice deja în curs. Componenta de adaptare înglobează eforturile României pe linia reducerii riscurilor de incendii de pădure, secetă, grindină și inundații, abordate și în alte documente oficiale și acte normative, dar și activitățile desfășurate în vederea evaluării riscurilor de dezastre la nivel național și a elaborării hărților de risc aferente.

Exemple de măsuri concrete identificate și puse în aplicare pe tipuri de riscuri:

In condițiile în care impactul schimbărilor climatice este evidențiat în România prin creșterea intensității și frecvenței evenimentelor hidrometeorologice și inundații, reducerea torențialității se poate face prin două tipuri de măsuri:

- *lucrări hidrotehnice transversale (baraje de corectare a torenților) și longitudinale (corectarea albiei), care au efect imediat, dar care în timp își reduc eficiența prin colmatare*
- *lucrări de instalare a vegetației forestiere și lucrări antierozionale în bazinele torențiale (obligatorii până la creșterea și maturizarea vegetației forestiere la un nivel la care să se stabilizeze solul și să reducă scurgerea de suprafață), care să atenueze și să întârzie scurgerile pe versanți, să acumuleze apă, să reducă deplasările de pământ și rocă antrenate de apă, să consolideze malurile, care au efect în viitor și pot prelua prin compensare reducerea eficienței lucrărilor hidrotehnice.*

Legislația românească prin Codul silvic (Legea nr. 46/2008), sprijină aceste activități pentru terenurile care fac parte din fondul forestier național, existând prevederi privind obligativitatea regenerării suprafeței ocupate cu păduri în termen de maxim două sezoane de vegetație de la tăierea unică sau definitivă.

În bazinele forestiere cu caracter de torențialitate, datorită funcțiilor de protecție atribuite pădurilor, nu se execută lucrări care conduc la dezgolirea completă a solului.

În situația în care apar doborâturi de vânt, arborii afectați trebuie extrași, iar în cazul în care se produce dezgolirea solului, suprafețele respective trebuie reîmpădurite și promovate lucrări antierozionale.

În condițiile intensificării fenomenelor hidrologice extreme, se impun o serie de măsuri de adaptare la schimbările climatice:

- *Adaptarea regulilor de exploatare a lacurilor de acumulare ținând cont de resursa de apă disponibilă în scenariile de schimbări climatice dar și de cerințele de apă ale utilizatorilor din viitor inclusiv cerința de mediu pentru protecția și conservarea ecosistemului acvatic;*

- Dezvoltarea de noi infrastructuri ingineresti care transformă resursele de apă în resurse social-economice, respectiv construirea de noi acumulări în condițiile conservării și creșterii biodiversității florei și faunei acvatice;
- Construirea de noi derivații de apă pentru asigurarea transferului de apă interbazinal;
- Investiții în tehnologia de stocare a resursei de apă sau în implementarea de soluții tehnologice pentru situații de secetă;
- Reevaluarea reglementărilor legale, tehnice și economice privind gospodărirea resurselor de apă în scenariile de schimbări climatice;
- Adaptarea modului de planificare și proiectare a sistemelor de gospodărirea apelor atât pe ansamblu cât și pe componentele specifice pentru a ține seama și de schimbările de ordin climatic;
- Evaluarea efectului schimbărilor climatice asupra resurselor de apă și al extremelor hidrologice și identificarea tendințelor de evoluție a parametrilor hidrologici în cadrul unor studii/proiecte de cercetare;
- Creșterea schimbului de informații de la comunitatea științifică care studiază schimbările de ordin climatic spre publicul general și spre instituțiile care gestionează resursele de apă.

Prin proiectul „Consolidarea capacității de planificare strategică a Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în renovarea fondului construit național din perspectiva eficienței energetice și a riscului seismic”, se realizează o sinergie în renovarea clădirilor care ia în considerare atât cerința de eficiență energetică, cât și pe cea de stabilitate și rezistență la cutremur pentru fondul construit.

De asemenea, în vederea susținerii activității Platformei naționale pentru reducerea riscurilor de dezastre, va fi dezvoltată o strategie națională de reducere a riscului de dezastre și un plan de măsuri pe 10 ani, care va încuraja cooperarea între toți actorii implicați în domeniu (autorități, instituții, mediu academic, societate civilă) și va constitui punctul de plecare pentru mobilizarea actorilor la nivel local în vederea creșterii rezilienței comunităților. O abordare similară va fi utilizată și în domeniul apărării împotriva incendiilor, fiind interconectat cu domeniul dezastrelor pe partea de incendii de pădure și de vegetație, în contextul schimbărilor climatice.

15. Măsuri de protecție a infrastructurii critice

Precizați dacă există măsuri în vigoare pentru protejarea infrastructurii critice considerate relevante pentru continuarea funcțiilor vitale ale societății.

Directiva 2008/114/CE a Consiliului din 8 decembrie 2008 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora a fost transpusă în legislația națională prin OUG 98/2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice.

Aceasta prevede faptul că autoritățile publice responsabile efectuează, împreună cu proprietarii/operatorii/administratorii de ICN/ICE, o evaluare a riscurilor și amenințărilor subsectoarelor ICN/ICE, în termen de un an de la desemnarea infrastructurii critice drept ICN/ICE în cadrul subsectoarelor respective. Evaluarea conține inclusiv propuneri cu privire la necesitatea îmbunătățirii protecției ICN/ICE desemnate în cadrul subsectoarelor și se prezintă spre aprobare primului-ministru. Ulterior, evaluarea se realizează anual.

De asemenea autoritățile publice responsabile împreună cu proprietarii/operatorii/administratorii de ICN/ICE elaborează anual informări privind riscurile și incidentele semnificative, precum și evoluția amenințărilor în sectoarele/subsectoarele ICN/ICE și formulează propuneri cu privire la necesitatea îmbunătățirii protecției acestora, pe care le înaintează CNCPIC în vederea elaborării unui raport integrat, care va fi înaintat spre aprobare prim-ministrului.

Infrastructurile critice naționale au fost stabilite prin Hotărârea de Guvern nr.1198 din 2012.

În anul 2011 a fost elaborată Strategia Națională privind protecția infrastructurilor critice aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 718 din 2011 care are următoarele obiective strategice:

1. Asigurarea caracterului unitar al procedurilor de identificare, desemnare și protecție a infrastructurilor critice naționale și europene;
2. Configurarea și operaționalizarea sistemului național de avertizare timpurie prin integrarea tuturor rețelelor și capacităților informațional-organizatorice existente;
3. Evaluarea corectă a nivelului de vulnerabilitate a infrastructurilor critice și identificarea măsurilor necesare pentru intervenția preventivă și diminuarea acestuia;
4. Dezvoltarea relațiilor de cooperare la nivel național, regional și internațional în domeniul infrastructurilor critice.

Fiecare obiectiv strategic identificat în cadrul strategiei are stabilite și detaliate direcții de acțiune, modalități de realizare și rezultate așteptate pe termen scurt și mediu. În plus, domeniul este reglementat în detaliu, însă actele normative sunt clasificate (secrete) și se adresează în general doar celor direct vizați (autorități și operatori).

16. Surse de finanțare

Precizați dacă bugetul permite alocarea resurselor în mod flexibil în caz de nevoie urgentă și în ce măsură fondurile pentru dezastre promovează acțiuni preventive. Descrieți sursele de finanțare utilizate (de ex. naționale, locale, publice, private, inclusiv asigurări, fonduri UE și alte finanțări internaționale) pentru a lua măsuri prioritare în domeniul gestionării riscurilor de dezastre atunci când evaluați, preveniți, pregătiți și răspundeți la riscurile cheie identificate.

Pentru a asigura măsurile de prevenire, pregătire și reacție în caz de dezastre, finanțarea este luată în considerare prin următoarele mecanisme:

- programe de investiții dedicate, pe tipuri de riscuri din bugetul de stat
- programe naționale de investiții care vizează și măsuri de reducere a riscului din bugetul de stat și/sau bugete locale;
- sumele furnizate prin bugetele autorităților / instituțiilor cu rol în gestionarea situațiilor de urgență;
- bugetele locale;
- asigurările obligatorii de locuințe;
- împrumutul acordat României de către Banca Mondială - Catastrophe Differred Drawdown Option - CATDDO;
- împrumutul în sumă de 55 milioane USD pentru execuția lucrărilor de consolidare pentru 35 de clădiri aparținând subunităților de răspuns la situații de urgență, continuarea procesului de evaluare a riscurilor la nivel național (evaluare multi-risc);
- sumele furnizate anual de la bugetul de stat ca buget de rezervă pentru intervenții în situații excepționale;
- Fonduri europene, prin programele operaționale actuale (POIM, POCA, POCU);
- mecanismul de finanțare norvegian;
- Mecanismul de protecție civilă al UE (DECIZIA 1313/2013) privind consolidarea capacității RescEU.

Mai multe detalii se regăsesc în Planul național de management al riscului de dezastre.

17. Infrastructură, active și echipamente

Descrieți ce se face pentru a vă asigura că sunt disponibile suficiente active pentru a atenua impactul dezastrelor și a răspunde prompt la dezastrele asociate riscurilor cheie identificate.

Aspectele ce țin de asigurarea cu resurse materiale, tehnice și umane pentru activitatea de management a situațiilor de urgență se abordează la nivel de sistem, pe paliere – național, județean și local.

Astfel, la nivel național, prin Concepțiile de acțiune sunt identificate și luate în considerare resursele necesare pentru gestionarea eficientă a scenariilor de dezastre care presupun o acțiune integrată, la nivel național, ce necesită manevre de forțe și mijloace de la diferite autorități și pe diferite niveluri de acțiune.

La nivel județean și local prin planurile de analiză și acoperire a riscurilor, precum și prin planurile specifice pe tipurile de riscuri, sunt identificate tehnica și materialele necesare pentru acțiunea în caz de manifestare a tipului de risc, inclusiv acele materiale care pot fi rechiziționate în caz de necesitate. În plus, prin regulamentele de gestionare a tipurilor de riscuri, sunt stabilite inventare de materiale necesar a fi asigurate la nivelul autorităților administrației publice locale și operatorilor economici, înainte de manifestarea riscului.

În baza acestora există întocmite inventare a tuturor bunurilor din patrimoniu și situații privind distribuția echipamentelor. Există centralizatoare cu necesarul, existentul și deficitul echipamentelor, conform normelor de dotare existente. Deficitul se completează prin achiziții de echipamente, în funcție de fondurile bugetare alocate, iar bunurile materiale atipice sau care nu mai sunt necesare se disponibilizează sau se casează, după caz.

18. Colectarea de date și procedurile privind pierderile în caz de dezastre

Precizați dacă există un sistem pentru a colecta date privind pierderile în caz de dezastre.

Descrieți cum sunt colectate datele cu privire la riscurile cheie identificate.

În România colectarea datelor din situații de urgență și dezastre se face funcție de dimensiunea impactului, aspect care determină modul de reacție al autorităților – urgențe de zi-cu-zi sau dezastru.

Într-o situație de urgență cotidiană, colectarea datelor se face la nivel de instituții implicate în răspuns, cu diferite grade de detaliere, funcție de nevoile instituționale, în diferite formate (atât analogic cât și digital) și care sunt de obicei utilizate în statisticile instituționale.

Un exemplu de astfel de bază de date pentru colectarea pierderilor din urgențele cotidiene îl reprezintă SMISU - Sistemul de Management Informațional pentru Situații de Urgență, dezvoltat printr-un proiect finanțat de Banca Mondială la nivelul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență. Obiectivul SMISU este furnizarea unui sistem național integrat de gestiune a situațiilor de urgență, pentru asigurarea accesului la informații în timp real și susținerea procesului decizional.

Datele privind pierderile la dezastre sunt colectate de către echipele de intervenție ale Inspectoratelor Județene pentru Situații de Urgență, prin completarea unui raport de intervenție.

Raportul de intervenție este apoi introdus în aplicația SMISU instalată la COJ și astfel toate celelalte centre operative/operaționale au acces la datele introduse.

Baza constituirii băncii de date o constituie "raportul de intervenție" - documentul de evidență, informare și analiză a Inspectoratului General, prin care se asigură culegerea datelor de la intervențiile la care au participat serviciile de urgență profesionale, voluntare sau private pentru situații de urgență. Fiecare din datele cuprinse în raport, răspund unei necesități de sporire a posibilităților de analiză, de optimizare a activității, fundamentarea proiectelor cu finanțare externă, precum și de corelare cu indicatorii folosiți pe plan internațional în acest domeniu.

Într-o situație de dezastru, când se declară starea de alertă și se activează comitetele pentru situații de urgență și sunt angrenate forțe de la mai multe niveluri și instituții, colectarea datelor se face în sistem centralizat, cu schimb constant de date între participanți, cu un flux orizontal și vertical bine definit și convenit, în format standardizat și care este utilizat atât pentru raportările interne cât și internaționale.

În această din urmă situație, se disting două etape:

- Pe timpul derulării fazei acute a dezastrului, când acesta este în dinamică;
- Pe timpul fazei post-dezastru, când intervenția operativă pentru salvarea vieții oamenilor, animalelor, a bunurilor sau a proprietății s-a încheiat.

În figurile de mai jos se arată modul de colectare a datelor la nivel de sistem în cele două etape din ciclul dezastrului.

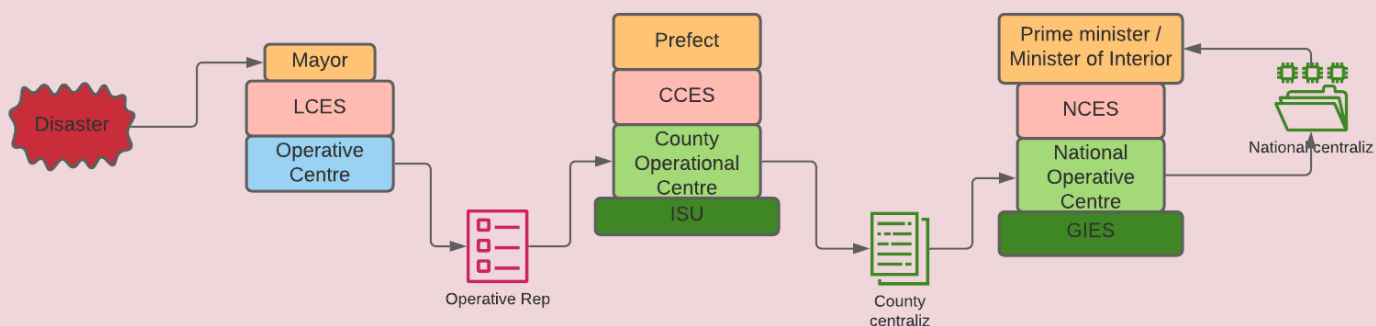

Fig. 16 - Faza acută a dezastrului

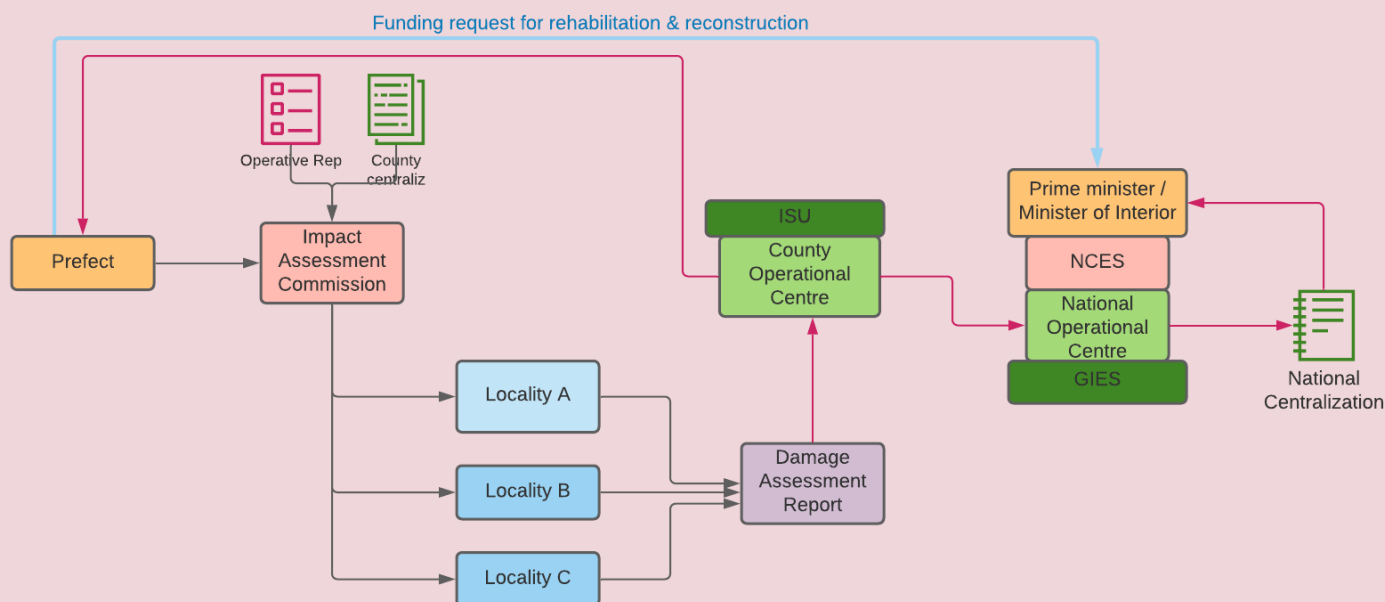

Fig. 17 - Faza post-dezastru

La nivel de sistem, colectarea datelor se face și se mai folosesc Constatările efectelor/pagubelor se realizează la nivelul Comitetelor Locale pentru Situații de urgență și se materializează în rapoarte operative .

Comitetul Local pentru Situații de urgență asigură întocmirea unui raport operativ în maxim 24 de ore de la declanșarea evenimentului dar nu mai mult de 12 ore de la încetarea fenomenului. Rapoartele operative se transmit către Centrul Operațional din cadrul Inspectoratului pentru Situații de urgență Județean.

La momentul restabilirii stării de normalitate, în funcție de pagubele înregistrate și raportate de Comitetele Locale pentru Situații de Urgență, prefectul, în calitate sa de președinte al Comitetului Județean pentru Situații de Urgență, va numi, prin ordin, comisia de specialitate pentru constatarea și evaluarea pagubelor, pe domeniile de competență ale instituțiilor cu responsabilități în cadrul Comitetului Județean pentru Situații de urgență (construcții civile/industriale/hidrotehnice, agricol, drumuri, rețele electrice, telefonice, edilitar-gospodărești, altele) și coordonatorul acesteia.

Comisia de constatare și evaluare a pagubelor întocmește procese-verbale, prin validarea și centralizarea datelor conținute în rapoartele operative întocmite la nivelul Comitetelor Locale pentru Situații de urgență și evaluarea acestora.

Persoanele nominalizate în comisiile de constatare și evaluare a pagubelor produse au obligația asumării, pe baza experienței și a cunoștințelor tehnice/profesionale deținute, a Proceselor-verbale.

Pe baza Proceselor-verbale de constatare și evaluare a pagubelor se întocmește Raportul de sinteză.

Rapoartele de sinteză se propun spre aprobare de către vicepreședinții Comitetului Județean/Municipiului București pentru Situații de Urgență, respectiv președintele Consiliului Județean și inspectorul șef al Inspectoratului pentru Situații de urgență Județean și se aprobă de către președintele Comitetului Județean/Municipiului București pentru Situații de Urgență

Rapoartele de sinteză sunt stocate permanent în format electronic (scanate) și arhivate pe o perioadă de 10 ani, atât la Grupul de Suport Tehnic cât și la Secretariatul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență.

În plus față de cele prezentate, menționăm faptul că România a început în anul 2020 un proiect în parteneriat cu UNDRR pentru implementarea DesInventar Sendai ca bază națională de colectare a pierderilor cauzate de dezastre, care să fie ulterior utilizată atât în procesul de evaluare a riscurilor, în dezvoltarea de politici și strategii în domenii care pot fi afectate direct și/sau indirect de dezastre, precum și în activitatea de raportare a impactului fizic și economic al dezastrelor către organismele internaționale și regionale.

19. Echipamente și proceduri în cadrul sistemului de avertizare/alarmare timpurie

Descrieți sistemele existente pentru detectarea timpurie a pericolului și monitorizarea riscurilor cheie identificate. Indicați dacă metodologiile de prognoză sunt integrate în sistem.

În România, sistemele de avertizare/alarmare timpurie sunt utilizate în mai multe situații de urgență/dezastre, principalele riscuri cheie identificate la nivel național fiind cutremurele, inundațiile, alunecările de teren, evenimente tehnologice și evenimente CBRN .

Sistemele de avertizare/alarmare timpurie sunt alcătuite din stații de detectare cu software de analiză, sisteme de alarmare (sirene electrice și electronice centralizate și necentralizate), e-mailuri, faxuri și telefonie fixă și mobilă pentru înștiințarea autorităților locale, respectiv sisteme pentru mesaje de difuzare celulară (sistemul de avertizare în situații de urgență „RO-ALERT”), posturi de televiziune și radio și sirene pentru alarmarea populației.

- a. În cazul cutremurelor, în cadrul dispeceratelor serviciilor de urgență profesioniste există un sistem de alertare timpurie construit printr-un proiect european - Sistemul Transfrontalier de Alerta în caz de Curtemur / Danube Cross – Border System for Earthquake Alert (DACEA), proiect care avut ca principal rezultat dezvoltarea unui sistem integrat de avertizare rapidă care are **posibilitatea de a semnală producerea unui seism cu 25 – 40 secunde înainte de apariția undei principale**. Sistemul a fost instalat

atât în România cât și în Bulgaria, în județele de graniță, precum și în capitală și oferă posibilitatea stabilirii unor măsuri de reducere a consecințelor seismelor, precum și efectuarea unei prognoze privind zonele / clădirile afectate în funcție de intensitatea cutremurului. După primirea notificării, populația primește mesaje de informare post-cutremur cu privire la măsurile dispuse de autorități (mesaje de difuzare celulară prin RO-ALERT și mesaje vocale prin intermediul sirenelor electronice).

- b. În caz de fenomene meteo periculoase (furtuni, precipitații intense, secetă, grindină) există sisteme dedicate de analiză și prognoză operate de către Administrația Națională de Meteorologie. În baza acestor sisteme, aceasta produce informări, atenționări și avertizări cu 1 – 6 ore înainte de producerea evenimentului – pentru evenimente cu caracter local, respectiv cu până la 3 zile pentru evenimente cu caracter regional și național. Informările, atenționările și avertizările sunt transmise către autoritățile administrației publice și Inspectoratul General pentru Situații de urgență – prin e-mail, și fax, precum și către populație prin intermediul televiziunilor și radioului, aplicații dedicate pe telefoane mobile, sau prin publicare pe site-ul ANM.
- c. În caz de inundații datorate revărsărilor de râuri, există sisteme de monitorizare și avertizare operate de către Administrația Națională Apele Române. Acestea transmit informații către autoritățile administrației publice locale și către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență. Populația este avertizată/alarmată prin intermediul sistemelor de alarmare publică și a mesajelor de difuzare celulară.
- d. În caz de inundații datorate ruperilor de baraje există sisteme dedicate (sirene centralizate) la deținătorii de baraje care alarmează toată populația din aval posibil a fi afectată, înainte de ruperea acestora.
- e. În caz de evenimente tehnologice, operatorii economici transmit mesaje de informare către serviciile de urgență profesionale și către autoritățile locale prin intermediul notificărilor pe, e-mail, fax sau apeluri telefonice. În acest caz, populația este avertizată/alarmată prin intermediul sistemelor de alarmare publică și a mesajelor de difuzare celulară.
- f. Pentru operatorii economici care prezintă un risc deosebit (centrala nucleară, unii operatori de tip Seveso) sunt instalate sisteme dedicate de înștiințare-alarmare a autorităților și populației aflate în zonele de planificare la urgență (centrale de înștiințare-alarmare, sirene acustice, sirene electronice)
- g. Pentru alte situații de urgență care pot fi identificate timpuriu, mesajele de avertizare sunt transmise autorităților publice și populației prin intermediul Sistemului de avertizare în situații de urgență „RO-ALERT” și sirenelor de alarmare publică.
- h. În plus față de cele menționate mai sus, România este parte la și utilizează sisteme internaționale de alarmare timpurie. Astfel, pentru situații de accidente industriale cu efecte transfrontiere, în care sunt implicate substanțe periculoase, se folosește sistemul IAN (Industrial Accident Notification) – sistem dezvoltat de către Convenția TEIA. Pentru situații de poluări accidentale ale fluviului Dunărea a fost instituit sistemul de alertă AEWS (Accident Emergency Warning System), care este viabil, activează 24/24 ore și este eficient în cazul unui risc de poluare a cursurilor de apă transfrontaliere din bazinul hidrografic al Dunării, precum și atunci când sunt depășite nivelurile de pericol sau concentrația maximă admisibilă pentru substanțe periculoase. AEWS expediază mesaje de avertizare internaționale către țările din aval, care pot fi supuse riscului de poluare. Această intervenție sprijină autoritățile să întreprindă măsuri urgente de protecție a mediului și a populației. AEWS operează cu o rețea de Centre Informaționale de Alertă (PIAC) în fiecare din țările participante.

20. Informarea și comunicarea privind riscurile pentru a sensibiliza publicul

Descrieți modul în care publicul este informat despre acțiunile care trebuie luate atunci când se confruntă cu riscuri. De exemplu, precizați dacă există o strategie pentru educarea publicului și sensibilizarea acestuia. Precizați dacă și cum sunt implicate grupurile țintă în definirea măsurilor de prevenire și pregătire și în implementarea activităților de informare și comunicare a riscurilor.

Pentru informarea cetățenilor și comunicarea privind riscurile sunt definite o serie de măsuri și acțiuni stabilite prin reglementări legale (spre ex: **Strategia națională de comunicare și informare publică pentru situații de urgență** aprobată prin HG nrt.548/2005; **Concepția de Relații Publice a Ministerului Afacerilor Interne 2017-2020**), dintre care amintim următoarele:

- Organizarea și desfășurarea *cercurilor tehnico-aplicative de pompieri și protecție civilă "Prietenii Pompierilor"* (anual – la nivel județ, bienal – ani pari – la nivel național) și *"Cu viața mea apăr viața"* (anual etape locale și județene, Etapele interjudețene și naționala (an impar ex: 2021, 2023, 2025...);
- Încheierea parteneriatelor de colaborare cu instituții aparținând mediilor public și privat (spre ex: Acord de Parteneriat Biblioteca Națională a României – instituție publică parteneriatul „Împreună pentru Siguranță” protocol încheiat cu E.ON România și Delgaz Grid SA – mediul privat);
- Organizarea *dezbatelor publice*, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale și centrale (Acțiuni desfășurate cu prilejul zilelor 13 Septembrie - Ziua Pompierilor Români și 28 Februarie - Ziua Protecției Civile);
- Acțiuni cu caracter public, ateliere de lucru (la nivel național sunt desfășurate activități de informare preventivă – instruirii, exerciții de alarmare, evacuare și intervenție în cazul producerii unor situații de urgență, lecții deschise în unitățile de învățământ, puncte de informare, Ziua Porților Deschise etc.. Prin intermediul acestora un număr semnificativ de cetățeni - adulți și copii - au fost informați despre modalitățile de prevenire a situațiilor de urgență, diminuarea efectelor acestora, precum și asupra comportamentului pe care să îl adopte în situația producerii incendiilor, inundațiilor, cutremurelor și a altor situații de urgență; Ziua Informării Preventive - Marți 13);
- *Platforma FII PREGĂTIT* (www.fiipregatit.ro), accesibilă publicului larg, unde pot fi consultate măsurile și modul de comportare înainte, pe tipul și după producerea tipurilor de situații de urgență;
- *Aplicația DSU* (descărcabilă gratuit de pe Google Play Store și AppStore) unde sunt postate periodic/zilnic comunicate/buletine informative, notificări diverse despre avertizările hidrometeorologice periculoase și alte situații care pot periclita viața și bunurile comunităților;
- *Postarea pe site-ul IGSU* și website-urile unităților subordonate a informațiilor de interes cum ar fi: Planurile de Analiză și Acoperire a Riscurilor, analizele statistice, legislația incidentă domeniului de activitate, materiale cu măsurile și modul de comportare specifice tipurilor de risc etc.;
- *Portalul RO-Alert* (www.ro-alert.ro) accesibil cetățenilor cu date și informații de interes privind utilitatea și modul de funcționare a sistemului de avertizare timpurie asupra producerii iminente a situațiilor de urgență care pot pune în pericol viața; transmiterea mesajelor de avertizare către populație în caz de nevoie;
- *Portalul RO-RISK* (<https://www.ro-risk.ro/SitePages/Pornire.aspx>) accesibil populației și autorităților, care cuprinde hărțile de hazard și risc, precum și rezultatele proiectului;
- *Parteneriatul de colaborare încheiat cu Societatea Română de Televiziune* (prin acest parteneriat se asigură transmiterea pe burtieră a informărilor, avertizărilor și alertărilor cu privire la evoluția evenimentelor pe linie de situații de urgență; în situație de dezastru, se întrerupe emisia și se transmit mesaje de protecție civilă);
- Exerciții de alarmare publică (ex. "Miercurea Alarmelor" - Începând cu luna august a anului 2017, IGSU desfășoară în prima zi de miercuri din fiecare lună acțiunea denumită generic "Miercurea

sirenelor" ce constă în exerciții de alarmare care sunt destinate testării mijloacelor tehnice de alarmare existente la nivel național și îmbunătățirii timpului de reacție al autorităților în situații de urgență);

- Panotaj indoor-outdoor (ex.: mesaje cu privire la riscuri și modalități de comportament prin intermediul ecranelor instalate în mijloacele de transport în comun – metrou, autobuze și tramvaie, respectiv prin intermediul panourilor electronice publicitare stradale);
- Campanii naționale derulate de IGSU în perioada 2010 – 2020:
 - F.O.C. - Flăcările Omoară Copii
 - RISC. Proiectul I–Renunță! Improvizațiile sunt Catastrofale!
 - RISC. Proiectul II – Siguranța nu e un joc de noroc!
 - RISC. Proiectul III – Siguranța NU e un joc de noroc!
 - RISC. Proiectul IV – Mai bine previi, decât să nu fii!
 - RISC. Proiectul V – Scăpările de gaze
 - NU TREMUR LA CUTREMUR
 - Pagina de facebook „România Sigură”
 - „Nu încărca butelia la stația GPL!”
 - ZIUA INFORMĂRII PREVENTIVE - MARȚI 13
 - Fii pregătit!
 - În derulare campania „Ai grijă la cea mai mare grijă: Siguranța copilului tău!”

Informații comunicate cetățenilor, prin intermediul mass-media (radio, tv, presă scrisă, portaluri online, grupuri de whats app)

- Comunicate/buletine de presă;
- Conferințe de presă;
- Briefinguri de presă;
- Declarații de presă;
- Reportaje;
- Interviuri;
- Reviste (Revista "POMPIERII ROMÂNII", publicație de analiză și sinteză, cultură tehnică și informare publică privind managementul situațiilor de urgență care se publică trimestrial, fiind disponibilă atât în format tipărit, cât și în format electronic, on-line, pe site-ul instituției; Revista "PROTECȚIA CIVILĂ", publicație trimestrială care cuprinde articole dedicate prevenirii, pregătirii și intervenției în situații de urgență).

Opțional: Bune practici

Prezentați practicile relevante pentru întrebările 9-20.

Partea a III-a. Măsurile de prevenire și pregătire prioritare care abordează riscurile cheie cu impact transfrontalier și, după caz, riscuri de probabilitate scăzută cu impact mare

21. Riscuri cheie cu impact transfrontalier

Enumerați riscurile cheie cu impact transfrontalier.

- seism major și/sau alunecări de teren;
- inundații;
- accidente nucleare sau radiologice;
- accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (Seveso)
- incendii de amploare și intensitate deosebită, inclusiv incendii la fond forestier;
- poluări ale apei sau ale aerului și solului, urmate de contaminări ale populației, solului și apei, cu efecte asupra factorilor de mediu în zona de frontieră;
- accidente pe căile de transport (rutiere, feroviare, navale și aeriene)

Pentru fiecare risc cheie cu impact transfrontalier, vă rugăm să completați următoarea casetă:

22. Măsurile prioritare de prevenire și pregătire

22.1 Descrieți măsurile de prevenire prioritare existente și planificate.

Măsurile de prevenire /pregătire existente și planificate sunt cele prevăzute în legislația UE și naționale și detaliate în planurile de contingență și manualele operaționale.

Măsurile de prevenire au în vedere scăderea riscului prin acțiunea pe două paliere: reducerea frecvenței de manifestare a tipului de risc și reducerea impactului acestuia.

Trebuie menționat faptul pentru unele tipuri de riscuri (în principal cele naturale – seism și inundații) frecvența de apariție nu poate fi controlată de către om. În această situație măsurile de prevenire se concentrează pe reducerea impactului. Dintre acestea, în context transfrontier s-au identificat următoarele: evaluarea comună a riscurilor (proiectul Danube Flood Risk – prin care s-au produs hărți de hazard și risc comune pentru toate țările riverane fluviului Dunărea, proiectul DACEA – evaluarea hazardului seismic în zona de graniță România-Bulgaria), implementarea unor măsuri structurale comune (spre ex. îndiguiri convenite împreună pentru controlul revărsărilor de ape – pentru inundații pe Dunăre - România-Bulgaria, sau construcția și operarea unor baraje comune pentru controlul inundațiilor – barajele Porțile de Fier I și II România – Bulgaria, barajul de la Stânca Costești România – Republica Moldova), măsuri de restaurare a unor zone inundabile (ex. proiectul Danube Floodplain – Reducerea riscului la inundații prin restaurarea luncii inundabile a fluviului Dunărea și a afluenților – țările din bazinul Dunării).

În cazul riscurilor tehnologice (accidente nucleare și radiologice, accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase – Seveso), există metode de reducere atât a frecvenței de apariție a scenariilor de accident (prin introducerea de sisteme redundante de control al operațiunilor desfășurate pe amplasament, aparatură de măsură și control, sisteme de siguranță, oprire de urgență, etc), cât și a impactului (măsuri de confinare, izolare sau colectare a produșilor rezultați în urma accidentului, proceduri și planuri de răspuns de urgență, planuri de evacuare, etc). De menționat că pentru riscurile tehnologice, măsurile de prevenire sunt în general implementate la nivel de operator și mai puțin la nivel de autorități publice și populație. De aceea, acestea nu au un caracter transfrontier ci unul orientat pe tehnologie și

siguranță în exploatare. Pe de altă parte, din perspectiva autorităților, există unele măsuri, cum ar fi reglementarea, autorizare, inspecțiile și controalele autorităților pe amplasamente care contribuie la creșterea siguranței în exploatare. De menționat că și acestea se realizează, în general la nivel național. În ceea ce privește reducerea impactului, în elaborarea și testarea planurilor de răspuns la urgență externe, sunt consultate / implicate și țările vecine (vezi exemplu mai jos).

Un alt exemplu de activități preventive în context transfrontier îl reprezintă evaluarea riscurilor de accidente industriale cu efecte transfrontiere în cadrul proiectului "Îmbunătățirea managementului pericolelor și crizelor în Delta Dunării" derulat în perioada 2011 -2016 sub egida Convenției UNECE TEIA în România, Republica Moldov și Ucraina.

În plus, pe linie de protecția mediului, sunt respectate prevederile Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, ratificată prin Legea nr. 86/2000 și a prevederilor Directivei Parlamentului European și a Consiliului nr. 2003/4/CE privind accesul publicului la informația privind mediul, transpusă prin Hotărârea de Guvern nr. nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, iar măsurile de prevenire sunt discutate și analizate și din perspectivă transfrontieră în cadrul consultărilor și discuțiilor bilaterale între autoritățile competente din România și țările vecine în cauză, în faza de proiectare și până la obținerea autorizațiilor de construire a obiectivelor industriale cu potențial impact transfrontier.

22.2 Descrieți măsurile de pregătire prioritare existente și planificate.

Dacă legislația sau politicile UE prevăd raportarea cu privire la măsurile prioritare de prevenire și pregătire care abordează acest risc, vă rugăm să vă referiți la orice rapoarte trimise deja Comisiei.

Ciclicitatea activităților de pregătire prin exerciții este reglementată prin Planurile de Intervenție Comună. Astfel de planuri sunt întocmite cu toate țările vecine (mai puțin cu Ucraina, cu care în prezent planul se află în fază de elaborare)

Astfel, cu titlu de exemplu menționăm câteva aspecte pe linie de pregătire din planurile comune România – Bulgaria:

...

Capitolul 4 – ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ACȚIUNILOR DE INTERVENȚIE

4.1. Pregătirea pentru intervenție

Art.9 (1) Pregătirea pentru intervenție reprezintă totalitatea acțiunilor organizate și desfășurate pentru asigurarea răspunsului în situații de urgență, pentru tipurile de risc care fac obiectul Planului.

...

(7) Pregătirea personalului, calitatea și viabilitatea documentelor de organizare și desfășurare a intervenției se verifică prin exerciții și pe timpul intervențiilor.

Art.10 Verificarea pregătirii prin exerciții se organizează astfel:

- (1) anual - verificarea pregătirii pentru intervenții a persoanelor responsabile înscrise în anexele 3 și 4 din prezentul plan, la nivel structurilor subordonate IGSU/DGPPC;*
- (2) o dată la 2 (doi) ani - exercițiu comun de conducere, condus de IGSU și DGPPC din Republica Bulgaria;*
- (3) o dată la 3 (trei) ani - exercițiu comun cu forțe și mijloace în teren, condus de IGSU și DGPPC din Republica Bulgaria sau, după caz exerciții naționale comune organizate în una dintre cele două țări, care vor fi considerate exerciții comune.*

...

23. Riscuri de probabilitate redusă cu impact mare

Enumerați riscurile de probabilitate redusă cu impact mare

Riscurile identificate la nivelul României care au o probabilitate redusă de manifestare și pot avea un impact ridicat sunt următoarele:

- accidente nucleare sau radiologice (frecvență de manifestare 10^{-6} – 10^{-8});
- accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (la operatori economici de tip Seveso) (frecvență de manifestare 10^{-6})

Pentru fiecare risc de probabilitate redusă cu impact mare, vă rugăm să completați următoarea casetă:

24. Măsuri prioritare de prevenire și pregătire

24.1 Descrieți măsurile de prevenire prioritare existente și planificate.

Având în vedere că cele două tipuri de risc sunt reglementate atât la nivel de Uniune, cât și internațional, măsurile de prevenire /pregătire existente și planificate respectă Directivele Euratom, respectiv Seveso prevăzute în legislația UE.

Printre măsurile instituite la nivel național pe linie de prevenire se numără:

- Identificarea hazardului și riscului (elaborarea de analize de hazard și risc prin documentații specifice – spre ex. Raport de securitate);
- Reglementarea domeniului pentru creșterea siguranței industriale (elaborare de ordine și reglementări specifice);
- Avizare și autorizare (în toate fazele proiectului – proiectare, construcție, utilizare și post-utilizare);
- Asistență tehnică (oferită de autorități operatorilor în diverse stadii ale proiectului)
- Inspecții, controale și audituri planificate sau inopinate prin care se urmăresc respectarea legislației în vigoare (națională, comunitară și internațională);
- Constatarea și sancționarea încălcărilor prevederilor legale.

24.2 Descrieți măsurile de pregătire prioritare existente și planificate.

Dacă legislația sau politicile UE prevăd raportarea cu privire la măsurile prioritare de prevenire și pregătire care abordează acest risc, vă rugăm să vă referiți la orice rapoarte trimise deja Comisiei.

Activitățile de pregătire pentru aceste riscuri se înscriu în general în aceeași concepție de pregătire ca și pentru celelalte tipuri de riscuri identificate în profil teritorial și se referă la:

- conștientizarea și creșterea rolului administrației publice locale în optimizarea capacității de autoprotecție a comunității și de răspuns în caz de urgență;
- crearea unei culturi a prevenirii pentru cunoașterea diferitelor tipuri de riscuri specifice și a măsurilor de prevenire a acestora, precum și a comportamentului adoptat în cazul producerii lor prin informarea preventivă, educarea și instruirea în domeniul situațiilor de urgență a populației și a salariaților;
- coordonarea și controlul activităților pe linia înștiințării, alarmării, evacuării și adăpostirii populației;
- coordonarea serviciilor voluntare și private pentru situații de urgență;

De asemenea, pentru fiecare dintre cele două tipuri de riscuri enumerate mai sus, există reglementări la nivel de ordin de ministru cu privire la planificarea la urgență care cuprind capitole distincte referitoare la pregătirea forțelor și autorităților prin exerciții de verificare a viabilității planurilor de răspuns la urgențe. Mai jos este un exemplu de prevedere legală referitoare la accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (*Ordin nr. 156/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice privind elaborarea și testarea planurilor de urgență în caz de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase*).

...

SECȚIUNEA a 2-a

Instruirea, exersarea, testarea și evaluarea

*ART. 9 (1) Întreg personalul angajat sau contractat care desfășoară activități în cadrul amplasamentului de nivel superior se instruește periodic asupra părților relevante pentru acesta din planul de urgență internă.
(2) În cazul revizuirii planului de urgență internă, prima instruire trebuie să aibă loc în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a revizuirii acestuia.*

(3) Aspectele și elementele relevante din planul de urgență internă sunt incluse în tematica și graficul anual de instruire în domeniul situațiilor de urgență, care sunt actualizate corespunzător.

(4) Vizitatorii, înainte de a li se permite accesul pe amplasament, se instruiesc asupra semnalelor de alarmă, precum și asupra modului de comportare în caz de accident major sau de activare a planului de urgență internă.

ART. 10 Pentru asigurarea unei instruiți adecvate a personalului cu atribuții de decizie și de intervenții se organizează și desfășoară, periodic, mai multe tipuri de activități, astfel:

a) lunar - pregătire teoretică privind modul de acțiune în caz de accidente pe amplasament în care sunt implicate substanțe periculoase;

b) o dată la 6 luni - exerciții de simulare, fără implicarea forțelor specializate în teren, în special pentru verificarea fluxului informațional-decizional și de notificare a accidentului;

c) cel puțin o dată la 3 ani pentru fiecare tip de eveniment identificat în plan, așa cum sunt ele definite la art. 2 alin. (3) - exerciții de simulare a unui accident major, în teren, cu implicarea parțială sau totală a entităților nominalizate în plan.

ART. 11(1) Planul de urgență internă se exersează, testează și evaluează prin exerciții organizate de către operator.

(2) Desfășurarea exercițiilor se execută în baza unei planificări anuale întocmite de responsabilul în domeniul managementului securității și aprobate de conducerea operatorului economic.

(3) Planificarea exercițiilor se transmite la ISUJ până la data de 15 decembrie a anului în curs, pentru anul următor.

ART. 12(1) Evaluarea planului de urgență internă se realizează pe baza unui raport de evaluare.

(2) Raportul de evaluare este întocmit, după executarea fiecărui exercițiu, în baza observațiilor și rapoartelor prezentate de personalul special desemnat în acest scop, de către responsabilul în domeniul managementului securității și aprobat de către conducerea operatorului.

(3) Un exemplar din raportul de evaluare se transmite la ISUJ în termen de 15 zile de la data executării fiecărui exercițiu.

...